

แผนพัฒนาการเกษตรตำบลบ้านแก่ง

พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

ฉบับสมบูรณ์

สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย

จังหวัดสุโขทัย

กรมส่งเสริมการเกษตร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ จะมุ่งเน้นให้บุคคล (คน) เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาชุมชน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีนโยบายปรับโครงสร้างตามแผนพัฒนาชุมชน โดยให้สำนักงานเกษตรอำเภอเป็นหน่วยงานเดียว ที่มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติในระดับชุมชน โดยมีศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรเป็นกลไกในการบริการ และถ่ายทอดความรู้ไปสู่เกษตรกร ในรูปแบบของการบูรณาการร่วม

เอกสารจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรประจำตำบลบ้านแก่งนี้ จัดทำเพื่อวัตถุประสงค์ประกอบ การปฏิบัติงาน การประสานงาน การบูรณาการ โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ภายในตำบลให้เกิดผลประโยชน์ สูงสุดกับการประกอบอาชีพการเกษตร ของเกษตรกรทุกด้านภายใต้การดำเนินการของศูนย์บริการและ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบ้านแก่ง และในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรประจำตำบล ฉบับนี้ได้รับความร่วมมือจากคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล บ้านแก่งได้ร่วมกันพิจารณา สังเคราะห์และเสนอแนวทางการเกษตรในการดำเนินการจัดทำเป็นอย่างดี ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบ้านแก่ง ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นายนิวิทย์ ลิขิตรังสรรค์

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบ้านแก่ง
อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๗
สารบัญตาราง	ค
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑
๑.๑ ข้อมูลทางกายภาพ	๑
๑.๒ ข้อมูลชีวภาพ	๑๕
๑.๓ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ	๑๖
๑.๔ ลักษณะทางสังคม	๑๘
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล	๒๐
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล	๒๕

สารบัญตาราง

ชื่อ	หน้า
ตารางที่ ๑ รายชื่อเขตการปกครอง ตำบลบ้านแก่ง	๑
ตารางที่ ๒ รายชื่อคณะกรรมการบริหารศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร	๒
ตารางที่ ๓ อุณหภูมิในปี ๒๕๔๑-๒๕๕๔	๓
ตารางที่ ๔ ปริมาณน้ำฝน ฝนตกในปี ๒๕๔๑-๒๕๕๔	๓
ตารางที่ ๕ ความเหมาะสมของดินกับพืชเศรษฐกิจ ตำบลบ้านแก่ง	๑๒
ตารางที่ ๖ สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลบ้านแก่ง	๑๔
ตารางที่ ๗ ปฏิทินระบบการปลูกพืชเศรษฐกิจ/การเลี้ยงสัตว์และการประมง	๑๕
ตารางที่ ๘ การใช้ที่ดิน	๑๖
ตารางที่ ๙ จำนวนประชากร และจำนวนครัวเรือน ตำบลบ้านแก่ง	๑๘
ตารางที่ ๑๐ จำนวนครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกร	๒๐
ตารางที่ ๑๑ ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลบ้านแก่ง	๒๐
ตารางที่ ๑๒ ลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน) ตำบลบ้านแก่ง	๒๑
ตารางที่ ๑๓ การเลี้ยงสัตว์ ประมง และป่าไม้	๒๔

บทที่ ๑

ข้อมูลสภาพทั่วไป

๒.๑.ข้อมูลทางกายภาพ

ข้อมูลทั่วไปของตำบลบ้านแก่ง

ประวัติและความเป็นมา

ตำบลบ้านแก่ง เป็นอีกตำบลหนึ่งของอำเภอศรีสัชนาลัย ที่มีการก่อตั้งเป็นชุมชนนับเป็นเวลาร้อยกว่าปี ขึ้นไป แต่เดิมนั้นเป็นชุมชนที่มีจำนวนประชากรหนาแน่นและพื้นที่ถือครองของกว้างไกลต่อมาทางราชการได้แบ่งแยกการปกครองเป็นอีกตำบลหนึ่ง คือตำบลสารจิตร ในปัจจุบัน

ตำบลบ้านแก่ง พลเมืองส่วนใหญ่เป็นคนพื้นเพเดิมภาษาที่ใช้เป็นภาษาท้องถิ่นสุโขทัย มีการประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่ คือการทำนา ทำไร่ ทำสวนผลไม้ สวนยางพาราและเลี้ยงสัตว์ ต่อมาได้มีการอพยพของพลเมืองอีกส่วนหนึ่งจากจังหวัดต่าง ๆ เข้ามาอาศัยอยู่ เช่น จากจังหวัดลำปาง เพชรบูรณ์ เชียงใหม่ ฯลฯ พลเมืองที่อพยพมาส่วนมากเป็นชาวไทยภูเขา เผ่ากระเหรี่ยง เผ่าเย้า เผ่าม้ง ซึ่งปัจจุบันตั้งภูมิลำเนา อยู่ที่หมู่ ๕,๘ และหมู่ ๑๓ ของตำบลบ้านแก่ง

ปัจจุบันตำบลบ้านแก่ง มีการปกครองแบบท้องถิ่นมีองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และแบ่งเขตการปกครองเป็น ๑๓ หมู่บ้าน ดังนี้

ตารางที่ ๑ รายชื่อเขตการปกครอง ตำบลบ้านแก่ง อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชื่อผู้นำ	ตำแหน่ง
๑	บ้านแก่ง	นายเอื้อ อนุกุล	ผู้ใหญ่บ้าน
๒	บ้านศรีสวรรค์	นางรุ่งนภา พ้องพาล	ผู้ใหญ่บ้าน
๓	บ้านปากคะยาง	นายพงศกร นุนอบ	ผู้ใหญ่บ้าน
๔	บ้านปากคะยาง	นายณรงค์ บัวผัด	กำนัน
๕	บ้านห้วยหยวก	นางสาวณปักษ์ ค้างศิริ	ผู้ใหญ่บ้าน
๖	บ้านป่าคา	นายเพียรพาก ห้าวหาญ	ผู้ใหญ่บ้าน
๗	บ้านลำโชค	นายสมบุญ เชื้อเถาว์	ผู้ใหญ่บ้าน
๘	บ้านแม่ท่าแพ	นายวัชรระ คำวง	ผู้ใหญ่บ้าน
๙	บ้านแก่งเหนือ	นายทิวต์ หินอ่อน	ผู้ใหญ่บ้าน
๑๐	บ้านแก่งใต้	นายจิรุตน์ แผลงฤทธิ์	ผู้ใหญ่บ้าน
๑๑	บ้านปง-คลองคะยาง	นายสังคม พิงญาติ	ผู้ใหญ่บ้าน
๑๒	บ้านแคทอง	นางสาวนิดา มหากุล	ผู้ใหญ่บ้าน
๑๓	บ้านห้วยสูง	นายสุชาติ สร้อยสกุลชัย	ผู้ใหญ่บ้าน

รายชื่อคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ตำบลบ้านแก่ง
อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ตารางที่ ๒ รายชื่อคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	หมายเหตุ
๑	นายณรงค์ บัวผัด	ประธานกรรมการศูนย์ฯ	
๒	นายรุ่ง อุ่นใจ	กรรมการ	
๓	นางรุ่งนภา พ้องพาล	กรรมการ	
๔	นายพงศกร นูนอบ	กรรมการ	
๕	นายทิวต์ หินอ่อน	กรรมการ	
๖	นางสาวณปภัช ค้างศิริ	กรรมการ	
๗	นายเพียรพาก ห้าวหาญ	กรรมการ	
๘	นายสมบุญ เชื้อเถาว์	กรรมการ	
๙	นายวัชรระ คำยวง	กรรมการ	
๑๐	นางคำนึ่ง ประโยชน์	กรรมการ	
๑๑	นายสังคม พึ่งญาติ	กรรมการ	
๑๒	นางสาวนิตา มหากุล	กรรมการ	
๑๓	นายสุชาติ สร้อยสกุลชัย	กรรมการ	
๑๔	นายศุภกิตติ กาวิละ	ปลัด อบต.บ้านแก่ง	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕	นายจักรกฤษณ์ โปตะวัฒน์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ	กรรมการ/เลขานุการ

๒.การแบ่งเขตการปกครอง

ตำบลบ้านแก่ง มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

-ทิศเหนือ	ติดต่อ เขต ต.แม่สำ อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย
-ทิศใต้	ติดต่อ ต.บ้านใหม่ชัยมงคล และ ต.เขาแก้วศรีสมบูรณ์ อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย
-ทิศตะวันออก	ติดต่อ เขต ต.สารจิตร และ ต.หนองอ้อ อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย
-ทิศตะวันตก	ติดต่อ ต.กลางดง เขต อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย และ ต.เวียงมอก เขต อ.เถิน จ.ลำปาง

๓.ลักษณะและสภาพภูมิประเทศของตำบลบ้านแก่ง

โดยทั่ว ๆ ไปมีลักษณะเป็นภูเขาสูง , ที่เนิน ที่ดอน ที่ราบ และที่ราบลุ่ม ลักษณะความลาดชันไปตามทิศตะวันออก และตะวันตก (พื้นที่ราบลุ่ม ได้แก่ หมู่ ๑,๒,๓,๔,๑๐ และพื้นที่ดอน, ที่เนิน และที่ภูเขาสูง ได้แก่ หมู่ที่ ๔,๕,๖,๗,๘ และ ๑๓)

๔.ลักษณะและสภาพภูมิอากาศ

- ฤดูร้อน อุณหภูมิเฉลี่ย ๓๐ องศาเซลเซียส เริ่มประมาณกลางเดือน ก.พ. – กลางเดือน พ.ค.
- ฤดูฝน อุณหภูมิเฉลี่ย ๓๒ องศาเซลเซียส เริ่มกลางเดือน พ.ค. – ต.ค.
- ฤดูหนาว อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๖ องศาเซลเซียส เริ่มเดือน ต.ค.- กลางเดือน ก.พ.

หมายเหตุ อุณหภูมิโดยเฉลี่ยทั่วไป ๒๙ องศาเซลเซียส

อุณหภูมิละเอียดรายเดือนของจังหวัดสุโขทัย (หน่วย : องศาเซลเซียส)

ตารางที่ ๓ แสดงอุณหภูมิในปี ๒๕๔๑-๒๕๕๔ (องศาเซลเซียส)

ปี		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๒๕๕๑	สูงสุด	๓๒.๑	๓๑.๔	๓๕.๔	๓๗.๐	๓๓.๘	๓๔.๑	๓๓.๖	๓๒.๙	๓๓.๔	๓๒.๙	๓๑.๑	๒๙.๕
	ต่ำสุด	๑๘.๙	๒๐.๗	๒๒.๙	๒๕.๖	๒๕.๐	๒๕.๔	๒๔.๙	๒๔.๖	๒๔.๗	๒๔.๔	๒๑.๙	๑๗.๗
๒๕๕๒	สูงสุด	๓๐.๓	๓๔.๒	๓๕.๑	๓๗.๔	๓๕.๓	๓๓.๓	๓๒.๙	๓๓.๕	๓๓.๘	๓๓.๔	๓๒.๑	๓๑.๕
	ต่ำสุด	๑๖.๕	๒๑.๖	๒๒.๘	๒๕.๙	๒๕.๕	๒๕.๒	๒๕.๓	๒๕.๐	๒๔.๙	๒๕.๔	๒๑.๔	๑๙.๗
๒๕๕๓	สูงสุด	๓๑.๖	๓๔.๗	๓๖.๘	๔๐.๒	๓๘.๙	๓๖.๘	๓๔.๕	๓๒.๗	๓๓.๑	๓๑.๕	๓๑.๘	๓๐.๖
	ต่ำสุด	๒๑.๖	๒๑.๙	๒๓.๓	๒๖.๐	๒๖.๘	๒๖.๒	๒๕.๖	๒๕.๐	๒๕.๒	๒๔.๖	๒๒.๔	๒๐.๘
๒๕๕๔	สูงสุด	๒๙.๗	๓๒.๘	๓๑.๐	๓๔.๑	๓๓.๕	-	-	-	-	-	-	-
	ต่ำสุด	๑๘.๘	๒๐.๕	๒๒.๐	๒๔.๒	๒๕.๓	-	-	-	-	-	-	-

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา, มิถุนายน ๒๕๕๔

๕.ปริมาณน้ำฝนและการกระจายตัวน้ำฝน

ตารางที่ ๔ แสดงปริมาณน้ำฝน ฝนตกในปี ๒๕๔๑-๒๕๕๔ (หน่วย : มิลลิเมตร)

ปีน้ำ	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	รวม
๒๕๔๑	๑๖.๐	๐.๕	๔.๕	๕.๖	๑๕๑.๗	๙๖.๖	๑๕๕.๗	๓๐๑.๔	๑๓๘.๙	๖๖.๓	๕๙.๒	๐.๐	๙๙๙.๔
๒๕๔๒	๐.๐	๖๖.๕	๐.๐	๑๓๗.๑	๓๓๓.๘	๘๗.๙	๘๓.๘	๑๕๐.๐	๒๐๔.๔	๒๘๖.๙	๑๕.๗	๙.๗	๑,๓๗๕.๘
๒๕๔๓	๒๖.๑	๐.๐	๑๒๓.๒	๑๔๔.๕	๑๖๘.๘	๒๐๐.๖	๘๗.๖	๒๒๐.๙	๒๖๑.๒	๑๐๘.๙	๘.๔	๐.๐	๑,๓๕๐.๒
๒๕๔๔	๑๕.๕	๐.๐	๒๑.๖	๑๐๒.๙	๓๖๑.๐	๖๓.๐	๙๔.๙	๑๒๗.๑	๒๕๕.๓	๒๓๖.๓	๑๖.๕	๐.๐	๑,๒๓๓.๑
๒๕๔๕	๑๑.๔	๓.๗	๔๒.๐	๒๕.๓	๑๘๗.๙	๔๘.๒	๘๖.๒	๒๐๑.๕	๓๑๕.๐	๑๐๓.๒	๖๘.๓	๑.๓	๑,๐๙๔.๐
๒๕๔๖	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๒๒.๒	๓๘.๓	๒๐๕.๕	๒๗๓.๖	๑๖๔.๖	๒๓๐.๒	๑๕.๘	๐.๐	๐.๐	๙๕๐.๒
๒๕๔๗	๘.๕	๐.๐	๑๖.๘	๑๒๑.๒	๓๑๓.๑	๓๕๕.๒	๑๔๐.๕	๔๗.๒	๒๘๐.๕	๒๗.๒	๕.๙	๐.๐	๑,๓๑๖.๑
๒๕๔๘	๐.๐	๑.๔	๖.๙	๑๓๖.๕	๕๖.๕	๒๕๗.๑	๑๓๕.๗	๑๑๓.๕	๔๔๒.๕	๕๗.๑	๑๔.๙	๘.๑	๑,๒๓๐.๒
๒๕๔๙	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๑๒๗.๑	๔๙๖.๕	๑๖๓.๒	๙๓.๔	๒.๑	๓๒๖.๖	๑๖๑.๑	๒.๗	๐.๐	๑,๓๗๒.๗
๒๕๕๐	๑๗.๓	๓.๙	๑.๙	๑๐๖.๙	๒๘๖.๙	๑๘๑.๒	๑๑๗.๗	๓๓๘.๕	๒๙๑.๐	๙๖.๑	๑๔.๑	๐.๐	๑,๔๕๕.๕
๒๕๕๑	๑๓.๑	๓๒.๑	๖.๘	๙๖.๔	๑๓๘.๓	๑๕๓.๖	๑๓๙.๘	๑๓๗.๗	๓๗๐.๓	๔๔.๕	๓๙๐.๕	๒๘.๕	๑,๕๑๐.๐
๒๕๕๒	๐.๒	๐.๐	๑๖.๑	๔๐.๒	๑๕๙.๑	๒๑๔.๗	๒๑๒.๕	๘๖.๓	๑๙๒.๗	๒๕๓.๔	๐.๘	๐.๐	๑,๑๗๖.๐
๒๕๕๓	๑๘.๘	๐.๐	๐.๐	๔๓.๐	๘๔.๗	๑๑๗.๕	๙๙.๖	๒๐๖.๓	๒๒๒.๔	๑๖๐.๑	๐.๐	๓๔.๗	๑,๐๐๙.๙
๒๕๕๔	๐.๙	๐.๐	๑๑๘.๙	๒๓๓.๑	๒๑๕.๕	-	-	-	-	-	-	-	-
สูงสุด	๒๖.๑	๖๖.๕	๑๒๓.๒	๑๔๔.๕	๔๙๖.๕	๓๕๕.๒	๒๗๓.๖	๓๓๘.๕	๔๔๒.๕	๒๘๖.๙	๓๙๐.๕	๓๔.๗	๑,๕๑๐.๐
ต่ำสุด	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๕.๖	๓๘.๓	๘๘.๒	๘๓.๘	๒.๑	๑๓๘.๙	๑๕.๘	๐.๐	๐.๐	๙๕๐.๒

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา (ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๔)

หมายเหตุ

๑. หน่วย/มิลลิเมตร
๒. ที่มาของข้อมูลกรมอุตุนิยมวิทยา จังหวัดสุโขทัย
๓. สถิติเฉลี่ย ๔ ปี

๖.ทรัพยากรชุมชน (แหล่งน้ำ)**-แหล่งน้ำธรรมชาติ**

-น้ำตกอุทยานศรีสัชนาลัย ต้นกำเนิดน้ำสู่

๑.ลำห้วย ๑๙ สาย

๒.ลำคลองแม่ท่าแพ ๑ สาย

-แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

๑.อ่างเก็บน้ำแม่ท่าแพ

๑ แห่ง

๒.ฝาย

๑๐ แห่ง

๓.บ่อน้ำตื้น

๒๘๔ แห่ง

๔.บ่อโยก

๒๐ แห่ง

๗.ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

๗.๑.ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่

-มีแร่ฟลูออไรต์ ในเขตอุทยานศรีสัชนาลัย และค้นพบแหล่งแร่ทองคำขนาดปานกลางใน หมู่ ๕ บ้านห้วยหยวก หมู่ ๖ บ้านป่าคา และพบแร่แมงกานีสที่ หมู่ ๗ บ้านลำโชค

-ป่าไม้อุดมสมบูรณ์และป่าไม้พืชเศรษฐกิจที่ปลูกเพื่อขาย ได้แก่ ไม้สัก และยูคาลิปตัส

๘.การคมนาคม

การคมนาคม หมู่ที่ ๕ บ้านห้วยหยวก เป็นถนนลูกรังระยะทางประมาณ ๕ กิโลเมตร ส่วนหมู่อื่น ๆ เป็นถนนลาดยางหมดแล้ว การเดินทางสู่ตำบลบ้านแก่งใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๒๙๔ จากตำบลศรีสัชนาลัย ผ่านตำบลสารจิตร และจากอำเภอศรีสัชนาลัย ถึงสี่แยกสารจิตรเลี้ยวขวา และจากสุโขทัย วิ่งรถจากถนนซอย แก้ว อำเภอสวรรคโลก ตรงถึงสี่แยกสารจิตรเลี้ยวซ้าย

๙.การไฟฟ้า

ตำบลบ้านแก่ง มีไฟฟ้าใช้ ๑๒ หมู่บ้าน ๑,๖๐๐ ครัวเรือน ยกเว้นหมู่ที่ ๑๓ บ้านห้วยสูง

๑๐.การประปา (แหล่งน้ำเพื่ออุปโภค/บริโภค)

ตำบลบ้านแก่ง มีน้ำประปาใช้โดยการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก่ง จำนวน ๒,๕๐๐ ครัวเรือน ได้แก่หมู่ที่ ๑,๒,๓,๔,๑๐,๑๑ ส่วนหมู่ที่ ๕,๖ บ้านห้วยหยวก และป่าคา ใช้น้ำประปาภูเขา โดยใช้น้ำจาก น้ำตกอุทยานศรีสัชนาลัย ส่วนหมู่ที่ ๗,๘ และ ๑๓ ยังไม่มีน้ำประปาใช้ ต้องอาศัยน้ำบ่อบาดาล จำนวน ๒๖ บ่อ

๑๑.การโทรคมนาคม

- ตู้โทรศัพท์สาธารณะประจำหมู่บ้าน จำนวน ๙ แห่ง (๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗,๘,๑๑)
- ทำการไปรษณีย์ จำนวน ๑ แห่ง (หมู่ที่ ๑)

๑๒.สิ่งก่อสร้างและสถานที่ตั้ง

- ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร หมู่ที่ ๑
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก่ง ตั้งที่หมู่ ๑
- โรงเรียนมัธยมศึกษา ๑ แห่ง ตั้งที่หมู่ ๑
- โรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน ๗ แห่ง ตั้งที่หมู่ ๑,๒,๔,๕,๖,๗,๘
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชน จำนวน ๓ แห่ง ตั้งที่หมู่ ๑,๓ และ ๖
- วัด จำนวน ๔ วัด ได้แก่

๑.วัดบ้านแก่ง (หมู่ ๑) ๒.วัดศรีสวรรค์ (หมู่ ๒) ๓.วัดบ้านปากคะยาง (หมู่ ๔) ๔.วัดบ้านป่าคา (หมู่ ๖)

- สำนักสงฆ์ จำนวน ๓ สำนัก อยู่ที่หมู่ ๕,๗
- หอกระจายข่าว จำนวน ๑๒ แห่ง ตั้งที่หมู่ ๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗,๘,๙,๑๐,๑๑,๑๒ ยกเว้นหมู่ที่ ๑๓
- ศูนย์ส่งเสริมสหกรณ์ ๒ แห่ง ตั้งที่หมู่ ๕ และ ๘
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๓ แห่ง ตั้งที่หมู่ ๑,๔ และ ๘

- หน่วยป้องกันและรักษาป่าไม้ จำนวน ๑ แห่ง ตั้งที่หมู่ ๒ บ้านศรีสวรรค์
- สำนักงานกรมทางหลวง จำนวน ๑ แห่ง ตั้งที่หมู่ ๒ บ้านศรีสวรรค์
- สำนักงานชลประทานอ่างเก็บน้ำแม่ท่าแพ จำนวน ๑ แห่ง ตั้งที่หมู่ ๑๑ บ้านบง
- สำนักงานอุทยานศรีสัชชาลัย ๑ แห่ง ตั้งที่หมู่ ๖ บ้านป่าคา

๑๓.ภัยธรรมชาติ

- ภัยแล้ง บางปีฝนทิ้งช่วงตั้งแต่เดือนมิถุนายน-กรกฎาคม หมู่ที่กระทบ หมู่ ๗,๘ และ ๑๓
- ภัยน้ำท่วม บางปีมีฝนตกชุก ทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันบริเวณที่ลุ่ม ได้แก่ หมู่ ๑,๒,๙ และ ๑๐ และบริเวณที่ราบเชิงเขา หมู่ ๕, ๖, ๗,๘ และ ๑๓
- อัคคีภัย (ไฟไหม้) เกิดช่วงปลาย ๆ เดือนมีนาคม – เมษายน มีการบุกรุกถางป่า ล่าสัตว์ ก่อให้เกิดไฟป่าไหม้พืชสวนและบ้านเรือนของเกษตรกรได้ เขต หมู่ ๗,๘,๑๑ และ ๑๓
- วาตภัย บางปีเกิดพายุลูกเห็บก่อให้เกิดผลเสียหายแก่เกษตรกรผู้ผลิตมะม่วงเชิงการค้าและไม้ผลหลาย ๆ ชนิด

๑๔. กลุ่มชุดดินตำบลบ้านแก่ง มีดังนี้

๑.กลุ่มชุดดินที่ ๕ รายชื่อชุดดินประจำหน่วยที่ดิน คือ

- ชุดดินหางดง (Hang Dong Series) Hd
- ชุดดินพาน (Phan Series) PL
- ชุดดินละงู (Langu Series) Lgu

หน่วยดินนี้เป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวดินบนมีสีเทาแก่ ดินล่างมีสีน้ำตาลอ่อนหรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลและสีเหลืองหรือสีแดงตลอดชั้นดิน มักพบก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็ก และแมงกานีสปะปนอยู่

และในชั้นดินล่างลึก ๆ อาจพบก้อนปูนเกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำเป็นดินลึกมีการระบายน้ำเลว พบบริเวณพื้นที่ราบเรียบดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดแก่ถึงเป็นด่างปานกลาง ค่าความเป็นกรดเป็นด่างอยู่ระหว่าง ๖.๕-๖.๕ ถ้าพบสารพวกปูนอยู่ในหน้าตัดของดินจะมีปฏิกริยาเป็นด่างปานกลาง ค่าความเป็นกรดเป็นด่างอยู่ระหว่าง ๗.๕-๘.๐ มีศักยภาพเหมาะสมที่จะใช้ทำนาหรือปลูกข้าว ในช่วงฤดูฝน ดินมีการระบายน้ำเลวมีน้ำขังแช่ที่ดินระหว่าง ๔-๕ เดือน ในช่วงฤดูแล้งมีศักยภาพเหมาะสมในการปลูกพืชไร่หลายชนิด เช่น ถั่วเหลือง, ถั่วเขียว, ถั่วลิสง, ข้าวโพดหวานและพืชไร่อายุสั้นอีกหลายชนิด นอกจากพืชไร่แล้วยังเหมาะสมในการปลูกพืชผักหลายชนิด เช่น กะหล่ำปลี ผักกาดขาว ผักกาดเขียว แตงต่าง ๆ หอม ฯลฯ แต่ในสภาพปัจจุบันไม่เหมาะสมในการปลูกไม้ผล เนื่องจากดินมีการระบายน้ำเลวถ้าจะเปลี่ยนสภาพการใช้ที่ดินจากนาข้าวเป็นพื้นที่ปลูกพืชไร่, ไม้ผล และพืชผักอย่างถาวรหรือปลูกตลอดปีนั้นจำเป็นต้องมีการพัฒนาที่ดิน โดยทำคันรอบพื้นที่ปลูกเพื่อป้องกันน้ำขัง และมีการยกร่องปลูกเพื่อช่วยปรับปรุงการระบายน้ำของดิน และมีการพัฒนาแหล่งน้ำเสริมเพื่อใช้ในการเพาะปลูกในช่วงฤดูแล้ง อย่างไรก็ตามเพื่อให้การใช้ประโยชน์กลุ่มดินชุดนี้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดควรได้มีการจัดการระบบการใช้ที่ดิน “แบบไร่นาสวนผสม

๒.กลุ่มชุดดินที่ ๗ รายชื่อชุดดินประจำหน่วยที่ดิน คือ

- อุตรดิตถ์ (Uttaradit Series:UTT)
- สุโขทัย (Sukhothai Series:SKT)
- พิจิตร (Plichit Series:PIC)
- ท่าตูม (Thatum:Series)
- ผักกาด (Pak Kat Series:PAT)

หน่วยที่ดินนี้เป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวมีสีเทาหรือสีน้ำตาลปนเทาพบจุดประสีน้ำตาลสีเหลืองหรือสีแดง ปะปนตลอดชั้นเกิดจากวัตถุต้นกำเนิดพวกตะกอนลำน้ำเป็นดินลึกมีการระบายน้ำค่อนข้างเลว พบบริเวณพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดแก่ถึงด่างอ่อนมีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๕-๗.๕

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา ถ้ามีการชลประทานและการจัดการที่ดีสามารถทำนาได้ ๒ ครั้ง ให้ผลผลิตค่อนข้างสูงและในช่วงฤดูแล้งหลังเก็บเกี่ยวข้าวแล้วเหมาะสมในการปลูกพืชไร่ และผักหลายชนิด เช่น ถั่วเหลือง ,ถั่วเขียว, ถั่วลิสง, ยาสูบ, ข้าวโพด กะหล่ำปลี ผักกาดเขียว คื่นช่าย หอมแตงต่างๆ

๓.กลุ่มชุดดินที่ ๑๕ รายชื่อชุดดินประจำหน่วยที่ดิน คือ

- แม่สาย (Macsai Series:MS)
- น่าน (NaN Series:NA)
- หล่มสัก (Lom Sak Series:LA)
- แม่ทะ (MacTha Series:MTA)
- เหลียงลับ (Chaling Lap Series:CL)
- ลับแล (LapLac Series:LC)

หน่วยดินที่เป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินร่วนเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแบ่งดินบนมีสีน้ำตาลปนเทา ดินล่างสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนแดงพบจุดประสีเหลืองหรือสีน้ำตาลปนเหลืองตลอดชั้นดินในดินชั้นล่างมักพบก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีสและอาจพบก้อนปูนปะปนอยู่ด้วยเกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำพบบริเวณพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบเป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำค่อนข้างเลวดินมีความอุดม

สมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดแก่ถึงเป็นด่างปานกลางมีความเป็นกรดต่าง (PH) ประมาณ ๕.๕-๘.๐๐

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยที่ดินที่ ๑๕ นี้ โดยทั่วไปไม่มีแม้บางแห่งดินมีความสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำแต่พอปรับปรุงได้ไม่ยาก

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนาในฤดูแล้งบริเวณใกล้แหล่งน้ำใช้ปลูกพืชไร่ และพืชผักต่างๆได้ถ้ามีระบบชลประทานสามารถทำนาได้ ๒ ครั้ง

๔.กลุ่มชุดดินที่ ๓๑ รายชื่อชุดดินประจำหน่วยที่ดิน คือ

- ลำสน (LS)
- เลย (LO)
- วังไฮ (WI)

หน่วยดินที่ดินนี้ เป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลือง และสีแดงเกิดจากวัตถุต้นกำเนิดพวกตะกอนลำน้ำหรือเกิดจากการสลายตัวผุพังของหินหลายชนิดพบบริเวณพื้นที่ตอนเป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลอนชันเป็นดินลึกมีการระบายน้ำดีปานกลางถึงดีมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดแก่ถึงเป็นกลางมีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๕-๗.๐

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยที่ดินนี้ได้แก่บริเวณที่มีความลาดชันจะมีปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดินปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่,ไม้ผลต่างๆ มีส่วนน้อยที่ยังคงสภาพป่าธรรมชาติ

๕.กลุ่มชุดดิน ๓๓ รายชื่อชุดดินประจำหน่วยที่ดิน คือ

- ดงยางเอน (DON)
- กำแพงแสน (KS)
- กำแพงเพชร (KP)
- ธาตุพนม (TP)
- ตะพานหิน (TPH)
- น้ำดุก (ND)

เป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนทรายแป้ง สีดินเป็นสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนแดงบางแห่งในดินล่างลึก ๆ มีจุดประสีเทาและสีน้ำตาล อาจมีแร่ไม้อาก้าหรือก้อนปูนปะปนอยู่ด้วยเกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำพบบนสันดินริมน้ำเก่าและเนินตะกอนรูปพัดมีพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาด เป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลางมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางปฏิกริยาดินเป็นกรดแก่ถึงเป็นด่างปานกลางมีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๕-๘.๐

ปัจจุบันใช้ปลูก พืชไร่ เช่น ข้าวโพด, อ้อย ถั่วต่าง ๆ บางแห่งใช้ปลูกไม้ผลเป็นที่ยู่ออาศัยดินกลุ่มที่ไม่มีปัญหาในการใช้ประโยชน์

๖.กลุ่มชุดดินที่ ๓๕ รายชื่อชุดดินประจำหน่วยที่ดิน คือ

- ด่านซ้าย (DS)
- ดอนไร่ (DR)
- มาบบอน (MB)
- โคราช (KT)
- สตึก (SUK)

-วาริน (WN)

-ยโสธร (YT)

กลุ่มดินชุดนี้มีเนื้อดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายมีสีน้ำตาลซีเหลืองหรือสีแดง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำหรือเกิดจากการสลายตัวผุพังของหินเนื้อหยาบพบบริเวณพื้นที่ตอนที่มีลักษณะเป็นลูกคลื่นจนถึงที่ลาดเชิงเขาเป็นดินลึกมีการระบายน้ำดีมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปฏิกิริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกรดแก่มีค่าความเป็นกรดต่าง (pH) ประมาณ ๔.๕-๕.๕

ปัญหาของดินกลุ่มนี้ คือ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายและดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำในบริเวณที่มีความลาดชันสูงจะมีปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

ปัจจุบันใช้ปลูก พืชไร่ต่าง ๆ ได้ เช่น มันสำปะหลัง ,ข้าวโพด, ข้าวฟ่าง ,อ้อย, ปอ, งาม และ ถั่ว และใช้ปลูกไม้ผลและไม่ยืนต้น

๓.กลุ่มชุดดินที่ ๓๗ รายชื่อชุดดินประจำหน่วยที่ดิน คือ

-นาคู (NU)

-บ่อไทย (BO)

-ทับเสลา (TAS)

กลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินบนเป็นพวกดินทรายปนดินร่วนส่วนดินชั้นล่างในระดับความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม.เป็นดินเหนียว ดินเหนียวปนเศษหิน หรือเป็นชั้นหินผุ สีดินบนเป็นสีน้ำตาล ดินล่างเป็นสีน้ำตาลปนเทา บางแห่งมีจุดประสีแดง และมีศิลาแลงอ่อนปะปนอยู่จำนวนมาก พบบริเวณพื้นที่ตอน ที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยเป็นดินลึกมีการระบายน้ำดีปานกลาง มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดแก่มีค่าความเป็นกรดต่าง (PH) ประมาณ ๔.๕-๕.๕

ปัญหาของดินกลุ่มที่ ๓๗ คือมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในช่วงฤดูฝนดินเปียกและเกินไปสำหรับพืชไร่บางชนิดและหน้าดินค่อนข้างเป็นดินทราย

๔.กลุ่มชุดดินที่ ๔๖ รายชื่อชุดดินประจำหน่วยที่ดิน คือ

-เชียงคาน (CH)

-กบินทร์บุรี (KB)

-สุรินทร์ (SU)

-โป่งตอง(PO)

-ภูสอ (PS)

กลุ่มชุดดินนี้ส่วนใหญ่มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวปนกรวดหรือปนลูกรัง สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง พบบริเวณพื้นที่ตอน ที่มีลักษณะเป็นลูกคลื่น เป็นดินตื้นมากมีการระบายน้ำดีมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลางมีค่าความเป็นกรดต่าง (PH) ประมาณ ๔.๕-๗.๐สามารถปลูกพืชไร่บางชนิด เช่น มันสำปะหลัง อ้อย ปอ ทุ้งหญ้า ปาล์มะมะ หรือป่าทดแทน

ปัญหาของดินชุดนี้ คือ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำดินตื้น บริเวณที่มีความลาดชันสูงปัญหาการพังทลายของหน้าดิน

๕.กลุ่มชุดดินที่ ๕๗ รายชื่อชุดดินประจำหน่วยที่ดิน คือ

-ลี LI

-มวกเหล็ก MI

-โคกปรือ	KOK
-นครสวรรค์	NS
-หินซ้อนHS	
-ท่าลี่	TI
-สบปราบ	SO
-โป่งน้ำร้อน	PON
-ไพสาลี	PHI
-งาว	NO

กลุ่มชุดดินนี้มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินร่วนที่มีเศษหินปะปนมากมักพบชั้นหินพื้นต้นกว่า ๕๐ ซม. สีดินเป็นสีน้ำตาลซีเหลือง หรือสีแดง เกิดจากการสลายตัวผุพังของหินเนื้อละเอียด มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดชัน ถึงเนินเขาเป็นดินต้นมีการระบายน้ำดีมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึงปานกลาง

ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลางมีค่าความเป็นกรดต่างประมาณ ๔.๕-๗.๐

ปัญหาของดินกลุ่มนี้ คือเป็นดินต้นมีเศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดินเป็นปริมาณมากในบริเวณมีลาดชันสูง การชะล้างหน้าดินพังทลายเหมาะสำหรับเป็นป่าไม้เบญจพรรณเต็งรังป่าละเมาะ ป่าทดแทน

๑๐.กลุ่มชุดดินที่ ๔๘ รายชื่อชุดดินประจำหน่วยที่ดิน คือ

-ท้ายาง	(TY)
-แมร์ิม	(MR)
-พะเยา	(PAO)
-น้ำขุน	(NCU)
-นาเฉลียง	(NC)

กลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินบนส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทรายส่วนดินล่างเป็นดินปนเศษหินหรือปนกรวดก้อนกรวดส่วนใหญ่เป็นหินกลมมนอาจพบหินพื้นต้นกว่า ๕๐ ซม. สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง พบบริเวณพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนชันจนถึงเนินเขาเป็นดินต้นมากความสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ค่าความเป็นกรดต่างประมาณ ๔.๕-๕.๕

กลุ่มดินชุดที่เหมาะสมสำหรับ ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง ป่าละเมาะ และทุ่งหญ้าธรรมชาติ หรือใช้ปลูกพืชไร่บางแห่งและไม่ไต่เร็ว

ปัญหาที่สำคัญของกลุ่มดินชุดนี้ คือ ดินต้นบริเวณมีความลาดชันสูงเกิดการชะล้างพังทลายได้ง่ายและดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

๑๑.กลุ่มชุดดินที่ ๔๙ รายชื่อชุดดินประจำหน่วยที่ดิน คือ

-โพนพิสัย	(PP)
-บอระปือ	(BB)
-สกลนคร	(SK)

กลุ่มชุดดินนี้ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ดินล่างเป็นดินเหนียวปนลูกรังหรือเศษหินทรายสีดินเป็นสีน้ำตาล/ซีเหลือง ไต่ลงไปเป็นดินเหนียวสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีแดง และคิลาแลงอ่อนปะปนอยู่เป็นจำนวนมาก อาจพบชั้นหินทรายหรือดินดานที่ผุพังสลายตัว ในชั้นถัดไปพบบริเวณที่ตอนมีลักษณะเป็นลูกคลื่นเป็นดินต้นถึงต้น

มากมีการระบายน้ำดีปานกลางมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดแก่มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๕.๕ เหมาะสำหรับพุ่มหญ้าที่รกร้างว่างเปล่า ป่าเต็งรังหรือใช้ปลูกไม้โตเร็ว

ปัญหา คือ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เป็นดินต้นบริเวณความลาดชันสูงการชะล้างพังทลายของหน้าดินอย่างรุนแรง

๑๒.กลุ่มชุดดินที่ ๕๖ รายชื่อชุดดินประจำหน่วยที่ดิน คือ

-ลาดหญ้า (LY)

-โพนงาม (PNG)

-ดินความลึก Dm ของ Fine -Loamy Class ปนเศษหินสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกหินตะกอน ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดแก่มีค่าความเป็นกรดต่าง (PH) ประมาณ ๔.๕-๕.๕ ถ้าปลูกพืชรไร เช่น อ้อย ข้าวโพด ไปแล้วมีปัญหาความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำและอาจเกิดการชะล้างพังทลายได้ง่าย ถ้าไม่มีการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม

๑๓.กลุ่มชุดดินที่ ๖๒ รายชื่อชุดดินประจำหน่วยที่ดิน คือ

-ที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC) Slope Complex ที่ดินที่ประกอบด้วยพื้นที่ภูเขาและเทือกเขาซึ่งมีความลาดชันมากกว่า ๓๕ % ดินมีทั้งต้นและลึกความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติแตกต่างกันไปส่วนใหญ่ยังปกคลุมด้วยป่าไม้ประเภทต่าง ๆ เช่น ป่าเบญจพรรณ, ป่าเต็งรัง หรือป่าดงดิบชื้น บางแห่งมีการทำไร่เลื่อนลอย โดยไม่มีการอนุรักษ์ดินและน้ำ เป็นผลให้เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดินจนบางแห่งเหลือแต่หินโผล่กลุ่มดินชุดนี้ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร เนื่องจากมีปัญหาหลายประการที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ควรสงวนไว้เป็นป่าธรรมชาติเพื่อรักษาแหล่งต้นน้ำลำธาร

หมายเหตุ

๑.บางหมายเลขของกลุ่มชุดดินของตำบลบ้านแก่งมีอักษรภาษาอังกฤษกำกับ ได้แก่ B,C,D หรือ E ซึ่งหมายถึงความลาดชันของพื้นที่ที่ปรากฏพบหน่วยที่ดินนั้นอยู่ เช่น ๓๓B, ๓๖ C, ๔๗ D, ๔๘ E หมายถึงหน่วยที่ดินหมายเลข ๓๓ ที่มีเปอร์เซ็นต์ความลาดชัน B (๒-๕%) C (๕-๑๒%) D (๑๒-๒๐ %) และ E (๒๐-๓๕ %) ตามลำดับ

๒.ขอบเขตของดินบางขอบเขตอาจมี ๒ หมายเลขกำกับ เช่น ๗/๔๗ D, ๑๕/๓๓ B ,๓๑C/๓๖C ,๓๑C/๕๕ C ฯลฯ หมายความว่าบริเวณดังกล่าวประกอบด้วยดินหมายเลข ๗ และหมายเลข ๔๗ B ปะปนกันอยู่

หมายเหตุ คำอธิบายสัญลักษณ์ในตารางแสดงความเหมาะสมของดินกับพืชเศรษฐกิจ

สัญลักษณ์แสดงชั้นความเหมาะสมของดิน

๑ = ดินมีความเหมาะสม

๒ = ดินไม่ค่อยเหมาะสม

๓ = ดินไม่เหมาะสม

สัญลักษณ์แสดงข้อจำกัดของดินที่ทำให้ดินนั้นไม่ค่อยเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม

ก = มีปัญหาการระบายน้ำไม่ดีหรือระบายน้ำมากเกินไป

ข = มีปัญหาการชะล้างพังทลายของผิวดิน

- ค = มีปัญหาน้ำท่วมหรือน้ำป่าทำให้เสียหายในฤดูเพาะปลูก
 ง = ดินที่มีชั้นความแข็ง
 จ = มีปัญหาพืชมักขาดแคลนน้ำ
 ฉ = ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
 ช = ดินมีโครงสร้างไม่เหมาะสม เช่น ค่อนข้างเหนียวหรือทรายจัด
 ซ = สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม
 ฌ = ดินมักขาดน้ำในฤดูเพาะปลูก ถ้าใช้ทำนา
 ญ = สำหรับพืชไร่หรือไม้ผล และอื่น ๆ หมายถึงมีปัญหาเรื่องดินชั้นและเกินไป
 ฎ = มีปัญหาความเป็นกรดของดิน
 ฏ = มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องดินมีหินโผล่ยากแก่การไถพรวน
 ฐ = มีปัญหาเกี่ยวกับดินมีปฏิกิริยาเป็นด่าง
 ท = มีปัญหาดินมีเกลือหรือดินเค็ม
 ฒ = ดินมีสีเหลืองฟางขาว และมีสภาพเป็นกรดจัด
 ณ = สภาพภูมิประเทศมีความลาดชันสูงหรือสภาพพื้นที่อยู่สูงเกินไปที่จะเก็บน้ำได้
 ด = ดินมีเศษหินหรือลูกแร่ปะปนมาก

ตารางที่ ๕ ความเหมาะสมของดินกับพืชเศรษฐกิจ ต.บ้านแก่ง

พืชเศรษฐกิจ	หน่วยที่ดินที่ (กลุ่มชุดดิน)																					
	๕	๗	๑๕	๓๑ c	๓๓ b	๓๕ c	๓๖ c	๓๗ b	๔๖ c	๔๖ e	๔๗ b	๔๗ d	๔๗ e	๔๘ c	๔๘ d	๔๘ e	๔๙ b	๔๙ c	๕๕ c	๕๕d	๕๖ c	๖๒
ข้าว	๑	๑	๑	๓ น	๓ น	๓ น	๓ น	๓ น	๓ น	๓ น	๓ น	๓ น	๓ น	๓ น	๓ น	๓ น	๓ น	๓ น	๓ น	๓ น	๓ น	๓ น
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๓ ค	๓ ค	๓ ค	๑ น	๑	๑ น	๓ น	๓ น	๓ น	๓ น	๒ ด	๒ น	๓ น	๒ ด	๒ น	๓ น	๒ ด	๒ ด	๑ น	๒ น	๓ น	๓ น
ถั่วเขียว	๓ ค	๓ ค	๓ ค	๑ น	๑	๑ น	๑ น	๑ ช	๒ ด	๓ น	๒ ด	๒ น	๓ น	๒ ด	๒ น	๓ น	๒ ด	๒ ด	๑ น	๒ น	๓ น	๓ น
ถั่วเหลือง	๓ ค	๓ ค	๓ ค	๑ น	๑	๑ น	๑ น	๑ ช	๒ ด	๓ น	๒ ด	๒ น	๓ น	๒ ด	๒ น	๓ น	๒ ด	๒ ด	๑ น	๒ น	๓ น	๓ น
ฝ้าย	๓ ค	๓ ค	๓ ค	๑	๑	๑ น	๑ น	๑ ช	๒ ด	๓ น	๒ ด	๒ น	๓ น	๒ ด	๒ น	๓ น	๒ ด	๒ ด	๑ น	๒ น	๑ น	๓ น
อ้อยโรงงาน	๒ ก	๑ ก	๑ ก	๑ น	๑	๑ น	๑ น	๑	๑ น	๓ น	๑ ด	๒ น	๓ น	๑ น	๒ น	๓ น	๑ ด	๑ น	๑ น	๒ น	๑ น	๓ น
สับเขียวหวาน	๓ ค	๓ ค	๓ ค	๑	๑	๑	๑	๒ ด	๒ ด	๒ น	๒ ด	๒ ด	๒ น	๒ ด	๒ ด	๒ น	๒ ด	๒ ด	๒ ด	๒ ด	๒ ด	๓ น
มะม่วง	๓ ค	๓ ค	๓ ค	๑	๑	๑	๑	๑	๑ ด	๒ น	๑ ด	๑ ด	๒ น	๑ ด	๑ ด	๒ น	๑ ด	๑ ด	๑	๑	๑	๓ น
ขนุน	๓ ค	๓ ค	๓ ค	๑	๑ ก	๑	๑	๑	๑ ด	๒ น	๑ ด	๑ ด	๒ น	๑ ด	๑ ด	๒ น	๑ ด	๑ ด	๑	๑	๑	๓ น
มะขาม	๓ ค	๓ ค	๓ ค	๑	๑	๑	๑	๑	๑ ด	๒ น	๑ ด	๑ ด	๒ น	๑ ด	๒ ด	๒ น	๑ ด	๑ ด	๑	๑	๑	๓ น
มะพร้าว	๒ ก	๑ ก	๒ ก	๑	๑	๑	๑	๒ ด	๒ ด	๒ น	๒ ด	๒ ด	๒ น	๒ ด	๒ ด	๒ น	๒ ด	๒ ด	๑ ด	๑ ด	๑ ด	๓ น
กล้วย	๓ ค	๓ ค	๓ ค	๑ น	๑	๑	๑ ช	๒ ด	๓ น	๒ ด	๒ ด	๒ น	๓ น	๒ ด	๒ น	๓ น	๒ ด	๒ ด	๑ น	๒ น	๑ น	๓ น
กาแฟ	๓ ค	๓ ค	๓ ค	๑	๑	๑	๑	๒ ด	๒ ด	๒ ด	๒ ด	๒ ด	๒ น	๒ ด	๒ ด	๒ น	๒ ด	๒ ด	๑ ด	๑ ด	๑ ด	๓ น
พืชผัก	๓ ค	๓ ค	๓ ค	๒ น	๑ น	๒ น	๒ น	๑ ช	๒ ด	๓ น	๒ ด	๒ น	๓ น	๒ ด	๒ น	๓ น	๒ ด	๒ ด	๑ น	๒ น	๑ น	๓ น
ทุ่งหญ้า	๒ ค	๒ ค	๒ ค	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๒ น	๑	๑	๒ น	๑	๑	๒ น	๑	๑	๑	๑	๒ น	๓ น
ละหุ่ง	๓ ค	๓ ค	๑ ก	๑	๑	๑	๑	๑	๒ ด	๓ น	๒ ด	๒ น	๓ น	๒ ด	๒ น	๓ น	๒ ด	๒ ด	๑ น	๒ น	๑ น	๓ น
ข้าวฟ่าง	๓ ค	๓ ค	๓ ค	๑ น	๑	๑ น	๑ น	๑	๑ น	๓ น	๑ ด	๒ น	๓ น	๑ น	๒ น	๓ น	๑ ด	๑ น	๑ น	๒ น	๑ น	๓ น

การแก้ไขข้อจำกัดการใช้ที่ดิน

๑.ดินมีการระบายน้ำไม่ดี จะพบปัญหากับพืชไร่และไม้ผล แก้ไขโดยการยกร่องปลูกพืช (ในบางกรณี อาจจะต้องทำคันดินป้องกันมิให้น้ำจากภายนอกไหลบ่ามาท่วม) หรือทำการฝังท่อใต้ดินเพื่อช่วยให้การระบายน้ำดีขึ้น

๒.ดินมักจะมีการชะล้างพังทลายรุนแรง แก้ไขโดยการไถพรวนและปลูกพืชขวางความลาดเท ในกรณี ที่พื้นที่มีความลาดเทมาก ควรปลูกพืชสลับเป็นแถบขวางความลาดเท ร่วมไปกับการทำคันดินกั้นน้ำและร่อง น้ำขวางความลาดเทของพื้นที่ หรือถ้าจะปลูกไม้ยืนต้นจำเป็นจะต้องปลูกพืชตระกูลถั่วคลุมดินด้วย

๓.ดินที่มีปัญหาน้ำท่วมหรือน้ำบ่า แก้ไขโดยทำคันดินป้องกันมิให้น้ำจากภายนอกไหลบ่ามาท่วม และระบายน้ำภายในออกสู่ภายนอก

๔.ดินมีชั้นดินกรวดอยู่ในระดับตื้นจากผิวดิน แก้ไขโดยการทำลายชั้นดินกรวด โดยการไถระดับลึก ด้วยเครื่องมือพิเศษ แล้วปรับปรุงคุณภาพดินให้เหมาะสม โดยการใส่ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมีร่วมกัน

๕.ดินที่มักจะมีปัญหาขาดแคลนน้ำในฤดูเพาะปลูก ส่วนใหญ่จะพบในดินที่มีเนื้อดินเป็นทรายจัดแก้ไข โดยการใส่ปุ๋ยอินทรีย์ในปริมาณที่เหมาะสม และการคลุมดินโดยใช้วัสดุคลุมดินเพื่อลดการระเหยของน้ำออกไปจากดิน เช่น ตอซังข้าว หรือ ปลูกพืชตระกูลถั่วคลุมดิน เป็นต้น

๖.ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ แก้ไขโดยการใส่ปุ๋ยเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดิน โดยใส่ทั้ง ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยเคมีควบคู่กันไปในอัตราที่เหมาะสม

๗.ดินที่มีเนื้อดินหรือโครงสร้างของดินที่ไม่เหมาะสม แก้ไขโดยการเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ และ ความสามารถในการอุ้มน้ำให้แก่ดิน โดยการใส่ปุ๋ยทั้งปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยเคมี ในอัตราที่เหมาะสม

๘.ดินที่พืชอาจจะได้รับเสียหายจากดินแฉะเกินไป ปัญหาจะพบในที่ราบลุ่มที่มีการระบายน้ำ ไม่ดีและปลูกพืชไร่ แก้ไขเช่นเดียวกับดินมีการระบายน้ำไม่ดี

๙.ดินเป็นกรดจัด มีปัญหาทำให้พืชไม่สามารถดูดธาตุอาหารพืชบางอย่างในดินมาใช้ประโยชน์ได้ แก้ไขโดยการลดความเป็นกรดและดินลงโดยการเลือกใส่ปูนต่าง ๆ ลงไปในดิน เช่น ปูนขาว, ปูนมาร์ล, และ หินปูนบดในปริมาณที่เหมาะสม

๑๐.ดินที่เป็นกรดจัดเนื่องจากมีสารแอมโมเนียมในชั้นดินระดับตื้น ดินกรดชนิดนี้จะมีสารแอมโมเนียม ซึ่งเป็นสารที่คอยเพิ่มเติมความเป็นกรดให้แก่ดินตลอดเวลาที่ดินชนิดนี้แก้ไขโดยการใส่ปูนต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วเพื่อ ลดความเป็นกรดของดินลง เช่น สำหรับดินเป็นกรดจัด (ดินเปรี้ยวจัด) ใส่ปูนมาร์ลไร่ละ ๑-๓ ตัน และดิน เป็นกรดปานกลาง (ดินเปรี้ยวปานกลาง) ใส่ปูนมาร์ลไร่ละ ๑-๒ ตัน พร้อมทั้งใส่ปุ๋ยพอสสมควร นอกจากนี้จะ ยังต้องทำการขังน้ำไว้ในนานาน ๆ ก่อนการปักดำ และระบายน้ำเข้าออกอยู่เสมอ สามารถป้องกันการเกิด กรดในดินได้

ตารางที่ ๖ สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลบ้านแก่ง

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	สภาพพื้นที่ (ไร่)						
		พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ทำนา	พื้นที่ทำไร่	พื้นที่ทำสวน	รวมพื้นที่ การเกษตร	พื้นที่อื่นๆ	หมายเหตุ
๑	บ้านแก่ง	๒,๓๐๗	๕๕	-	-	๕๕	๒,๒๕๒	
๒	บ้านศรีสวรรค์	๗,๙๘๓	๑,๐๒๐	๒,๓๐๗	๕๑๒	๓,๘๓๙	๔,๑๔๔	
๓	บ้านปากค่าง	๙,๖๒๑	๒,๖๖๒	๓,๙๑๖	๑,๑๑๔	๗,๖๙๒	๑,๙๒๙	
๔	บ้านปากค่าง	๗,๔๖๓	๑,๐๕๐	๒,๓๒๗	๑๗๑	๓,๕๔๘	๓,๙๑๕	
๕	บ้านห้วยหยวก	๕๖,๒๕๔	๑๕๘	๑,๕๒๒	๑,๓๒๑	๓,๐๐๑	๕๓,๒๕๕	
๖	บ้านป่าคา	๘๑,๙๙๘	๒๖๖	๑,๘๖๒	๙๗๑	๓,๐๙๙	๗๘,๘๙๙	
๗	บ้านลำโชค	๔๕,๔๙๘	๘๕	๓,๕๙๒	๒,๓๐๒	๕,๙๗๙	๓๙,๕๑๙	
๘	บ้านแม่ท่าแพ	๓๗,๐๕๘	๑๐๓	๔,๐๒๒	๓,๕๖๗	๗,๖๙๒	๒๙,๓๖๖	
๙	บ้านแก่งเหนือ	๙,๒๖๘	๓,๖๐๒	๑,๖๒๒	๔๙๕	๕,๗๑๙	๓,๕๔๗	
๑๐	บ้านแก่งใต้	๘,๑๙๑	๑,๙๙๕	๒,๓๔๐	๖๗๑	๕,๐๐๖	๓,๑๘๕	
๑๑	บ้านปาง-คลองค่าง	๖,๘๙๙	๔๕๓	๒,๔๖๒	๕๙๘	๓,๕๑๓	๓,๓๘๖	
๑๒	บ้านแคทอง	๕,๕๙๕	๑,๓๓๓	๒,๔๖๘	๕๕๙	๔,๓๖๐	๑,๒๓๕	
๑๓	บ้านห้วยสูง	๒๐,๘๑๓	๓๔	๒,๕๒๒	๑,๖๖๗	๔,๒๒๓	๑๖,๕๙๐	
	รวม	๒๙๘,๙๔๘	๑๒,๘๑๖	๓๐,๙๖๒	๑๓,๙๔๘	๕๗,๗๒๖	๒๔๑,๒๒๒	

๒.๒.ข้อมูลชีวภาพ

ตารางที่ ๗ ปฏิทินระบบการปลูกพืชเศรษฐกิจ/การเลี้ยงสัตว์และการประมง

ชนิดพืช	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย	ต.ค	พ.ย	ธ.ค
ข้าวนาปี					←							→
ข้าวนาปรัง	←			→								
ถั่วเหลืองฤดูแล้ง	←		→									
ถั่วเขียว					←			↔				→
ข้าวโพด					←				→			
อ้อยโรงงาน	←											→
มันสำปะหลัง	←											→
ยางพารา/ปาล์ม	←											→
น้ำมัน												
ไม้ผลและไม้ยืนต้น	←											→
โค	←											→
กระบือ	←											→
หมู	←											→
ไก่	←											→
การเลี้ยงปลาน้ำจืด	←											→

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย (ป่าคา) เป็นป่าไม้ธรรมชาติจำพวกไม้เบญจพรรณหนาแน่น ภูเขาสูงพร้อมด้วยน้ำตกตาดาว ตาดเดือน และถ้ำ เหมาะสำหรับศึกษาธรรมชาติและพักผ่อนช่วยฤดูร้อน อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย อยู่ที่หมู่ที่ ๖ บ้านป่าคา ตำบลบ้านแก่ง อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย เดินทางสะดวก ถนนลาดยาง โดยใช้เส้นทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๑๒๙๔

อ่างเก็บน้ำแม่ท่าแพ เป็นอ่างเก็บน้ำโครงการพระราชดำริ พื้นที่ ๔,๔๐๐ ไร่ เพื่อเก็บกักน้ำไว้ใช้ทางการเกษตร เหมาะสำหรับนั่งเรือชมทิวทัศน์รอบ ๆ อ่าง ประกอบไปด้วยสวนผลไม้ และป่าไม้เบญจพรรณ เหมาะสำหรับท่องเที่ยวเชิงเกษตร และเพลิดเพลินกับการตกปลาเป็นงานอดิเรก การเดินทางสะดวกสภาพถนนลาดยาง โดยใช้ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๑๒๙๔ อ่างเก็บน้ำแม่ท่าแพสร้างที่หมู่ ๔ บ้านปากค่าง , หมู่ ๑๑ บ้านปาง-คลองค่าง , หมู่ ๗ บ้านลำโชค และ หมู่ ๘ บ้านแม่ท่าแพ ตำบลบ้านแก่ง อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

๒.๓. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

สภาพทางเศรษฐกิจ

อาชีพ

-ประกอบอาชีพมากกว่า ๑ อาชีพ	๑,๕๖๐ ครัวเรือน
-ประกอบอาชีพอย่างเดียว	๓๔๒ ครัวเรือน
-ทำนา	๑,๐๗๖ ครัวเรือน
-ทำไร่	๑,๐๐๖ ครัวเรือน
-เลี้ยงสัตว์เพื่อขาย (วัว,กระบือ,สุกร)	๑๒๖ ครัวเรือน
-ค้าขาย	๕๘ ครัวเรือน
-ทำการเกษตรดูแล	๘๔๘ ครัวเรือน

หน่วยธุรกิจในเขตตำบลบ้านแก่ง

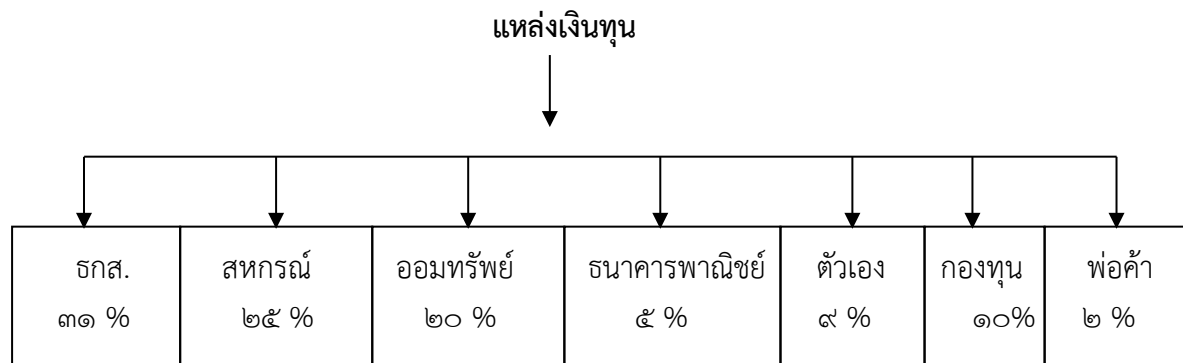
-โรงแรม	- แห่ง
-ปั้มน้ำมันและก๊าซ	๘ แห่ง
-โรงงานอุตสาหกรรม	- แห่ง
-โรงสีข้าวเปลือก	๑๐ แห่ง
-ร้านขายของชำ	๕๒ แห่ง
-ตลาด	๑ แห่ง
-ร้านซ่อมรถจักรยานยนต์	๕ แห่ง
-ร้านเสริมสวย	๓ แห่ง

ตารางที่ ๘ แสดงการใช้ที่ดิน

ลำดับที่	ประเภท	พื้นที่ (ไร่)	คิดเป็น (%)
๑	พื้นที่ทำนา	๑๒,๘๑๖	๒๒
๒	พื้นที่ทำไร่	๓๐,๙๖๒	๕๔
๓	พื้นที่ทำสวน	๑๓,๙๔๘	๒๔
รวม		๕๗,๗๒๖	๑๐๐

หมายเหตุ ปัจจุบันพื้นที่ทำไร่ปล่อยทิ้งว่างเปล่าเป็นบางส่วน อพยพแรงงานเข้า กทม.และต่างจังหวัด

แหล่งเงินทุน

จะเห็นได้ว่าเกษตรกรตำบลบ้านแก่ง ใช้เงินทุนจากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ดังนี้

๑.ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธกส.) ๓๑ % สมาชิก ๕๓๙ ราย ๒๘ กลุ่ม

๒.สหกรณ์การเกษตร ๒๕ % สมาชิก ๔๓๖ ราย ๑๔ กลุ่ม

๓.กลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้าน ๒๐ % สมาชิก ๓๕๐ ราย

๔.ธนาคารพาณิชย์ ๕ %

๕.ใช้เงินทุนตัวเอง ๙ %

๖.เงินกองทุนหมู่บ้าน (๑,๐๐๐,๐๐๐) ๑๐ %

๗.ใช้เงินทุนพ่อค้า ๒ %

จะเห็นได้ว่าเกษตรกรตำบลบ้านแก่ง มีการเปลี่ยนแปลงเรื่องการใช้เงินทุนเพื่อประกอบการ คือหันมาใช้แหล่งทุนภาครัฐ ที่อัตราดอกเบี้ยต่ำ

แหล่งรายได้

ภาคเกษตร ได้แก่ การขายผลผลิตทางการเกษตร เช่น ข้าว, ข้าวโพด, ถั่วเหลือง, อ้อย, มันสำปะหลัง, ยางพารา บางครอบครัว และสวนไม้ผลต่าง

รายได้ภาคอื่น ๆ เช่น ไปรับจ้างทำงานต่างจังหวัด, กรุงเทพฯ และทำงานต่างประเทศ เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนไม่ต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ ขึ้นไป

ข้อมูลการตลาด

ตำบลบ้านแก่ง ทั้ง ๑๓ หมู่บ้าน มีวิธีการตลาดซื้อขายผลผลิตทางการเกษตร ดังนี้

๑.ข้าว → เกษตรกรขายเอง → พ่อค้าท้องถิ่น/ท่าข้าว → พ่อค้าคนกลางตลาดสวรรณโลก

และตลาดอำเภอศรีสัชนาลัย → โรงสีใหญ่สวรรณโลก

๒.ถั่วเหลือง → เกษตรกรขายเองที่ตลาดสวรรณโลกและตลาดอำเภอศรีสัชนาลัย → พ่อค้า

ท้องถิ่นซื้อรวบรวมส่งตลาด อำเภอสวรรณโลก/ตลาดอำเภอศรีสัชนาลัย

๓.ถั่วเขียว → เกษตรกรขายเองที่ตลาดอำเภอสวรรณโลก/ตลาดอำเภอศรีสัชนาลัย → พ่อค้า

ท้องถิ่นรวบรวมขายตลาดสวรรณโลก/ตลาดศรีสัชนาลัย

๔.ข้าวโพด → เกษตรกรขายเองที่ตลาดอำเภอสวรรณโลก/ตลาดอำเภอศรีสัชนาลัย

๕.อ้อยโรงงาน → เกษตรกรขายเองที่โรงงานน้ำตาลที่จังหวัดอุดรดิตถ์ (ไทยเอกลักษณ์และวังกะพี้)

และโรงงานน้ำตาลที่จังหวัดพิษณุโลก (อ.บางกระพุ่ม), โรงงานหีบอ้อยที่จังหวัดลำปาง

๖.ยางพารา → เกษตรกรขายให้พ่อค้ามารับซื้อในท้องถิ่น

ข้อมูลจำนวนประชากรและจำนวนครัวเรือน หมู่ที่ ๑ - ๑๓ ตำบลบ้านแก่ง

ประชากรเฉพาะในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก่ง ๑๐,๐๔๐ คน หญิง ๔,๙๖๑ คน ชาย ๕,๐๗๙ คน โดยจำแนกประชากรเป็นรายหมู่บ้าน ดังนี้

ตารางที่ ๙ แสดงจำนวนประชากร และจำนวนครัวเรือน ตำบลบ้านแก่ง อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	จำนวนประชากร			จำนวนครัวเรือน	
		ชาย	หญิง	รวม	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือน เกษตรกร
๑	บ้านแก่ง	๒๘๑	๓๓๒	๖๑๓	๒๘๙	๑๓๐
๒	บ้านศรีสวรรค์	๔๓๓	๔๓๑	๘๖๔	๓๗๒	๑๕๒
๓	บ้านปากค่าง	๕๕๗	๕๘๓	๑๑๔๐	๔๘๙	๒๒๑
๔	บ้านปากค่าง	๔๖๔	๔๘๕	๙๔๙	๓๕๒	๑๘๐
๕	บ้านห้วยหยวก	๑๗๒	๑๙๑	๓๖๓	๑๒๓	๙๐
๖	บ้านป่าคา	๓๕๐	๓๕๐	๗๐๐	๒๗๗	๑๖๕
๗	บ้านลำโซค	๔๓๔	๓๗๘	๘๑๒	๓๗๕	๑๙๐
๘	บ้านแม่ท่าแพ	๘๓๑	๗๔๖	๑๕๗๗	๖๘๒	๓๒๑
๙	บ้านแก่งเหนือ	๔๒๖	๔๕๔	๘๘๐	๓๓๖	๑๘๕
๑๐	บ้านแก่งใต้	๒๕๑	๓๒๓	๕๗๔	๒๕๐	๑๔๓
๑๑	บ้านปาง-คลองค่าง	๓๖๙	๓๘๑	๗๕๐	๓๑๗	๑๗๖
๑๒	บ้านแคทอง	๒๕๓	๒๙๖	๕๔๙	๒๐๕	๑๑๘
๑๓	บ้านห้วยสูง	๑๔๐	๑๒๙	๒๖๙	๑๔๕	๘๕
	รวม	๕,๐๗๙	๔,๙๖๑	๑๐,๐๔๐	๔,๒๑๒	๒,๑๕๖

๒.๔. ลักษณะทางสังคม

๑.ประชากรทั้งสิ้น ๑๐,๐๔๐ คน แยกเป็น

ชาย ๕,๐๗๙ คน

หญิง ๔,๙๖๑ คน

จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๔,๒๑๒ ครัวเรือน

ครัวเรือนเกษตรกร ๒,๑๕๖ ครัวเรือน

๒.การศึกษา

-โรงเรียนประถม ๗ แห่ง (เป็นโรงเรียนขยายโอกาสการศึกษา ๒ โรงเรียน)

-โรงเรียนมัธยม ๑ แห่ง (โรงเรียนบ้านแก่งวิทยา)

-โรงเรียนอาชีวศึกษา - แห่ง

-โรงเรียนสถาบันชั้นสูง - แห่ง

-ศูนย์ศึกษานอกโรงเรียน ๑ แห่ง หมู่ที่ ๔ ต.บ้านแก่ง

๓.สถาบันและองค์กรทางศาสนา

-วัด/สำนักสงฆ์ ๘ แห่ง

-มัสยิด - แห่ง

-ศาลเจ้า - แห่ง

-โบสถ์ ๔ แห่ง

หมายเหตุ พลเมืองส่วนมากนับถือศาสนาพุทธ

๔.ด้านสาธารณสุข

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชน ๓ แห่ง
- อสม. หมู่ ๑ จำนวน ๖๖ ราย
- อสม. หมู่ ๓ จำนวน ๘๖ ราย
- อสม. หมู่ ๖ จำนวน ๘๙ ราย

๕.ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- มีสถานีตำรวจภูธร ตำบลบ้านแก่ง ๑ แห่ง ตั้งอยู่หมู่ ๙ ตำบลสารจิตร
- ป้อมยามตำรวจและ อพปร. ๒ แห่ง (หมู่ที่ ๖,๑๒ สมาชิกป้องกันฝ่ายพลเรือน จำนวน ๒๓๐ ราย)

๖.สถาบันและองค์กรทางสังคม

- ๑.กลุ่มเกษตรกรทำนาบ้านแก่ง จำนวน ๑ กลุ่ม สมาชิก ๓๙๕ คน
- ๒.กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน ๔ กลุ่ม สมาชิก ๖๐ คน
- ๓.กลุ่มผู้ปลูกข้าว จำนวน ๒ กลุ่ม สมาชิก ๖๐ คน
- ๔.กลุ่มผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๑ กลุ่ม สมาชิก ๕๐ คน
- ๕.กลุ่มลูกค้า ธกส. จำนวน ๒๘ กลุ่ม สมาชิก ๕๓๘ คน
- ๖.กลุ่มลูกค้าสหกรณ์การเกษตร ๑๔ กลุ่ม สมาชิก ๔๓๖ คน
- ๗.กลุ่มออมทรัพย์ จำนวน ๒ กลุ่ม สมาชิก ๓๕๐ คน
- ๘.กลุ่มลูกค้ากองทุนหมู่บ้าน จำนวน ๑๒ กลุ่ม สมาชิก - คน
- ๙.กลุ่มผู้ปลูกยางพารา จำนวน ๒ กลุ่ม
- ๑๐.กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทานอ่างแม่ท่าแพ จำนวน ๔ กลุ่ม
- ๑๑.กลุ่มเกษตรแปลงใหญ่ จำนวน ๕ กลุ่ม
 - กลุ่มแปลงใหญ่ข้าวคลอง ๕L
 - กลุ่มแปลงใหญ่ข้าวบ้านแก่งเหนือ หมู่ ๙
 - กลุ่มแปลงใหญ่เมล็ดพันธุ์ข้าวบ้านศรีสวรรค์
 - กลุ่มแปลงใหญ่ข้าวบ้านศรีสวรรค์
 - กลุ่มแปลงใหญ่เมล็ดพันธุ์ข้าวอ่างแม่ท่าแพ

ขนบธรรมเนียมประเพณี

พลเมืองตำบลบ้านแก่ง หมู่ ๑,๒,๓,๔,๖,๗,๘,๙,๑๐,๑๑,๑๒ ส่วนมากนับถือศาสนาพุทธ และมีประเพณีเหมือนอย่างชาวพุทธทั่ว ๆ ไป คือ

- ประเพณีบวชพระ
- ประเพณีเข้า-ออก พรรษา
- ประเพณีลอยกระทง
- ประเพณีสงกรานต์ (รดน้ำดำหัว)
- ประเพณีทอดกฐิน
- ประเพณีแต่งงาน
- ประเพณีขึ้นปีใหม่ ฯลฯ

และพลเมืองอีกส่วนหนึ่งของตำบลบ้านแก่ง หมู่ที่ ๕ หมู่ ๘ บางส่วน และหมู่ที่ ๑๓ ซึ่งเป็นหมู่บ้านชาวไทยภูเขา ก็มีประเพณีแบบชาวไทยภูเขา เผ่ากระเหรี่ยง, เผ่าเย้า และเผ่าม้ง ซึ่งยังรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงามยังคงไว้อยู่

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล

๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

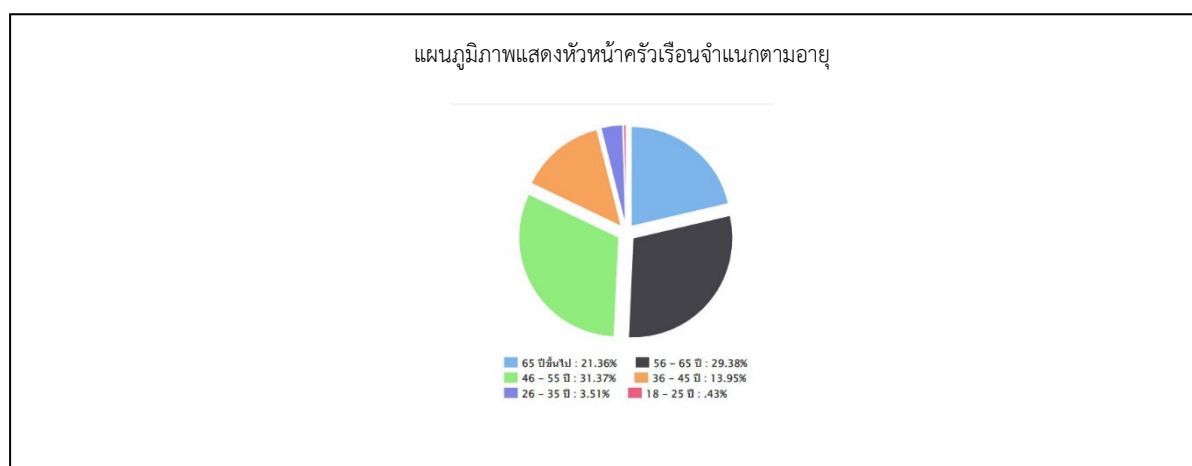
๑. คราวเรือนเกษตรกร

ตำบลบ้านแก่ง มีครัวเรือนเกษตรกร ๒,๑๐๗ ครัวเรือนโดยมีหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๔๖-๕๕ ปี จำนวน ๖๖๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๓๗ รองลงมาอายุระหว่าง ๕๖-๖๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓๘ และอายุ ๖๕ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๓๖ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบล บ้านแก่ง อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัด สุโขทัย

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๔๕๐	๒๑.๓๖
๕๖ - ๖๕ ปี	๖๑๙	๒๙.๓๘
๔๖ - ๕๕ ปี	๖๖๑	๓๑.๓๗
๓๖ - ๔๕ ปี	๒๙๔	๑๓.๙๕
๒๖ - ๓๕ ปี	๗๔	๓.๕๑
๑๘ - ๒๕ ปี	๙	๐.๔๓
รวม	๒,๑๐๗	๑๐๐

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอสหัสขันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๑ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลบ้านแก่ง อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุโขทัย
(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร พ.ศ.๒๕๖๘)

๒. ลักษณะการประกอบอาชีพ

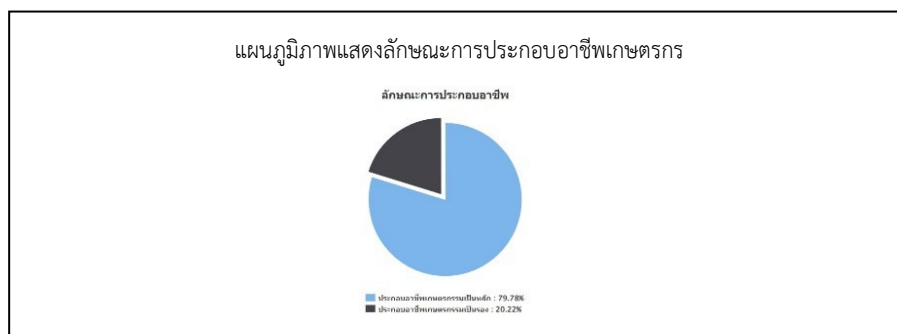
ตำบลบ้านแก่งมีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๑,๖๘๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๐ ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ตารางที่ ๒ แสดงจำนวนครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกร ตำบลบ้านแก่ง

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	จำนวนครัวเรือน	
		ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนเกษตรกร
๑	บ้านแก่ง	๒๘๙	๑๓๐
๒	บ้านศรีสวรรค์	๓๗๒	๑๕๒
๓	บ้านปากค่าง	๔๘๙	๒๒๑
๔	บ้านปากค่าง	๓๕๒	๑๘๐
๕	บ้านห้วยห้วยก	๑๒๓	๙๐
๖	บ้านป่าคา	๒๗๗	๑๖๕
๗	บ้านลำโพง	๓๗๕	๑๙๐
๘	บ้านแม่ท่าแพ	๖๘๒	๓๒๑
๙	บ้านแก่งเหนือ	๓๓๖	๑๘๕
๑๐	บ้านแก่งใต้	๒๕๐	๑๔๓
๑๑	บ้านปาง-คลองค่าง	๓๑๗	๑๗๖
๑๒	บ้านแคทอง	๒๐๕	๑๑๘
๑๓	บ้านห้วยสูง	๑๔๕	๘๕
รวม		๔,๒๑๒	๒,๑๕๖

ตารางที่ ๓. แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลบ้านแก่ง อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๑,๖๘๑	๗๙.๗๘
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๔๒๖	๒๐.๒๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย, พ.ศ. ๒๕๖๘

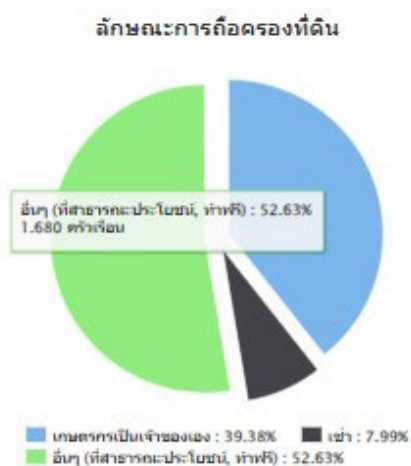
ภาพที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลบ้านแก่ง อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๘)

๓. ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลบ้านแก่ง ส่วนใหญ่เกษตรกรถือครองพื้นที่ อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๑,๖๘๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๖๒ รองลงมาคือเป็นเจ้าของ จำนวน ๑,๒๕๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๘ และเช่า จำนวน ๒๕๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕.๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลบ้านแก่ง อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๑,๖๗๘	๔๙.๔๐
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๑,๒๕๕	๔๑.๙๐
เช่า	๒๕๓	๘.๗๐

ภาพที่ ๓ ลักษณะการถือครองที่ดิน

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. ๒๕๖๘

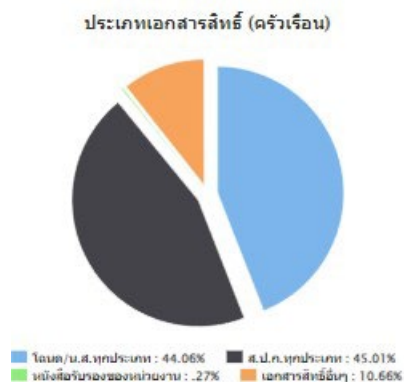
๔. ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรตำบลบ้านแก่ง มีการถือครองที่ดินแบบโฉนด/น.ส.ทุกประเภท จำนวน ๖๕๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๐๖ ต่อมาคือเอกสารสิทธิ์ประเภท ส.ป.ก. จำนวน ๖๖๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๕ และเอกสารสิทธิ์อื่นๆ จำนวน ๑๕๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๖๖. ตามลำดับ

ตารางที่ ๕ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน) ตำบลบ้านแก่ง อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)			รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	เอกสารสิทธิ์อื่นๆ	
๖๕๓	๖๖๗	๑๕๘	๑,๒๕๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย, พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๔ ประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลบ้านแก่ง อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

๑.กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลบ้านแก่ง มีกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๔ กลุ่ม กลุ่มยุวเกษตรกร ๑ กลุ่ม วิสาหกิจชุมชน ๑๖ แห่ง

๓) ทรัพยากรธรรมชาติ

๑.น้ำ

แหล่งน้ำผิวดินที่สร้างขึ้นตามโครงการพระราชดำริ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยท่าแพ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๑ บ้านปาง ตำบลบ้านแก่ง อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย เป็นโครงการชลประทานขนาดกลาง ส่งน้ำทำการเกษตรให้พื้นที่ในเขต ๓ ตำบล คือ ตำบลบ้านแก่ง ตำบลสารจิตร และตำบลหนองอ้อ อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย มีปริมาณน้ำกักเก็บ ๕๘ ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำส่ง ๑๐.๗๐๘ ลูกบาศก์เมตร/วินาที

๒. ป่าไม้

ในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก่ง มีป่าไม้ที่ยังอุดมสมบูรณ์ อยู่ในความรับผิดชอบของอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย ตำบลบ้านแก่ง อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

๓. คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

มีแร่พลูมไรต์ในเขตอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย และค้นพบแหล่งแร่ทองคำขนาดปานกลางในหมู่ที่ ๕ บ้านห้วยหยวก และหมู่ที่ ๖ บ้านปากา และแร่แมงกานีส หมู่ที่ ๗ บ้านลำโชค

๔) สินค้าเกษตรที่สำคัญ

- ข้าว
- มันสำปะหลัง
- อ้อย
- ยางพารา

๕) การปศุสัตว์

เป็นการประกอบการในลักษณะเลี้ยงในครัวเรือนเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม เช่น ฟาร์มหมูใน หมู่ที่ ๓ บ้านปากคะยาง

การปลูกพืชเศรษฐกิจของตำบลบ้านแก่ง ดังนี้

๑.ข้าวนาปี

เกษตรกรปลูกข้าวเจ้าและข้าวเหนียว มีพื้นที่ ๑๔,๗๔๓ ไร่ เกษตรกร ๑,๒๔๗ ราย ส่วนใหญ่ เกษตรกรปลูกไว้เพื่อบริโภคและส่วนเหลือจะขายพันธุ์ที่ใช้เป็นพันธุ์ทางราชการส่งเสริม เช่น พันธุ์ข้าวเจ้าคือ พันธุ์ประทุมธานี ๑ ,ชัยนาท ๑ ,สุพรรณบุรี ๙๐ และข้าวดอกมะลิ ๑๐๕ ฯลฯ ปลูกที่หมู่ ๑,๒,๓,๔,๘,๙,๑๐,๑๑,๑๒ ส่วนข้าวเหนียวก็ใช้พันธุ์ทางราชการส่งเสริม คือ กข ๖ ปลูกที่หมู่ ๕,๖ เริ่มปลูก ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม – ธันวาคม ของทุกปี

-อัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ ๒๐-๓๐ กก./ไร่ โดยวิธีปักดำ, หว่านน้ำตมและหว่านสำรวยในที่ลุ่ม

-ต้นทุนการผลิต จำนวน ๑,๗๗๕ บาท/ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๗๓๐ กก./ไร่ ราคาขาย ๓.๕๐-๔.๐๐ บาท

/กก. เกษตรกรมีรายได้ ๒,๕๕๕-๒๙๒๐ บาท มีกำไร ๗๘๐-๑,๑๔๕ บาท/ไร่

๒.ข้าวนาปรัง

พื้นที่ปลูก ๑๔๖.๒๕ ไร่ เกษตรกร จำนวน ๑๙ ราย จะปลูกที่หมู่ พันธุ์ที่ใช้เป็นพันธุ์ทางราชการ ส่งเสริม เช่น พิชณุโลก ๒

อัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ ๒๕-๓๐ กก./ไร่ เกษตรกรจะปลูกช่วงปลายธันวาคม เก็บเกี่ยวช่วยปลาย มีนาคม โดยวิธีการหว่านน้ำตม

การใช้ปุ๋ย ส่วนมากเกษตรกรใช้ปุ๋ยสูตร ๑๖-๒๐-๐ และ ๔๖-๐-๐ อัตราการใช้ ๒๕-๓๐ กก./ไร่ ต้นทุนการผลิต ๑,๖๒๐ บาท/ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๘๐๐ กก./ไร่ ราคาขายเฉลี่ย ๑๐-๑๑ บาท/กก.

๓.ถั่วเหลือง

พื้นที่ปลูก ๖๕๐ ไร่ ปลูกในพื้นที่ทำนาช่วงฤดูแล้ง ปลูกที่หมู่ ๕,๖ เริ่มปลูกตั้งแต่กลาง ๆ เดือน ธันวาคม แต่ไม่เกินวันที่ ๑๕ มกราคม พันธุ์ที่ใช้ปลูกเป็นพันธุ์ทางราชการส่งเสริม เช่น สุโขทัย ๑ (พันธุ์ ผักบุ้ง)

อัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ ๗-๑๐ กิโลกรัม โดยวิธีการหว่านต้นทุนการผลิต ๒,๐๑๐ บาท/ไร่ เก็บเกี่ยว

ปลายมีนาคม ผลผลิตเฉลี่ย ๒๒๕ กก./ไร่ ราคาขายเฉลี่ย ๙.๕๐-๑๐ บาท/กก. เกษตรกรมีรายได้ ๒,๒๒๗.๕๐ - ๒,๒๕๐ บาท/ไร่ มีกำไร ๒๑๗.๕-๒๔๐ บาท/ไร่

๔.ถั่วเขียว (ถั่วเขียวผิวมันและถั่วเขียวผิวดำ)

พื้นที่ปลูก ๒,๑๕๘ ไร่ เกษตรกร ๒๖๑ ราย มีการปลูก ๓ ช่วง คือ ช่วงฤดูฝน ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม-สิงหาคม ปลูกถั่วเขียวผิวมันช่วงปลายฝน ตั้งแต่เดือนกันยายน-พฤศจิกายน ปลูกถั่วเขียว ผิวดำ ช่วงฤดูแล้ง ตั้งแต่ปลาย ธันวาคม-มีนาคม ผิวมันและดำ พันธุ์ที่ใช้ปลูกใช้พันธุ์ทางราชการส่งเสริม เช่น กำแพงแสน ๑ และพันธุ์พิชณุโลก ๒ อัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ ๕-๗ กก./ไร่ โดยการหว่าน

ต้นทุนการผลิต ๑,๓๐๕ บาท/ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๑๖๕ กก./ไร่ ราคาขายเฉลี่ย ๑๑ บาท/กก. เกษตรกรมีรายได้ ๑,๘๑๕ บาท มีกำไร ๕๑๐ บาท/ไร่ (หมายเหตุ การปลูกถั่วเขียวคาดการณ์ผลผลิตแต่ละปีไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับสภาพภูมิอากาศและปริมาณน้ำฝน)

๕.ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

พื้นที่ปลูก ๙,๗๙๘ ไร่ เกษตรกร ๗๑๘ ราย ปลูกที่หมู่ ๒,๓,๔,๕,๖,๗,๘,๙,๑๐,๑๑,๑๒ และ ๑๓ พันธุ์ที่ใช้ปลูกส่วนมากเป็นพันธุ์ลูกผสมปิดจากบริษัทต่าง ๆ เช่น พันธุ์ ๘๘๘ เริ่มปลูกตั้งแต่ฝนตกครั้งแรก ระหว่าง พฤษภาคมและมิถุนายน

อัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ ๓-๔ กก./ไร่

ต้นทุนการผลิต ๑,๖๖๕ บาท/ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๘๕๐-๙๐๐ กก./ไร่ ราคาผลผลิตเฉลี่ย ๕-๗ บาท/กก.

เกษตรกรมีรายได้ ๒,๕๕๐-๒,๙๗๕ บาท/ไร่ มีรายได้ ๘๘๕-๑,๓๑๐ บาท/ไร่

๖.มันสำปะหลัง

พื้นที่ปลูก ๖,๕๕๒ ไร่ เกษตรกร ๕๓๑ ราย ปลูกที่หมู่ ๒,๓,๔,๕,๗,๘,๙,๑๐,๑๑,๑๒,๑๓

๗.อ้อยโรงงาน

พื้นที่ปลูก ๓,๗๐๒.๕๐ ไร่ เกษตรกร ๑๖๑ ราย ปลูกที่หมู่ ๒,๓,๔,๗,๘,๙,๑๐,๑๑,๑๒ และ ๑๓ พันธุ์ที่ใช้ปลูก เช่น F๑๓๗, F๑๔๖, F๑๕๔, F๑๕๖, Q๘๓, K๘๔-๖๙K๘๔-๒๐๐ ฯลฯ

ต้นทุนการผลิตอ้อย

ปีที่ ๑ ๖,๒๕๕ บาท/ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๑๑ ตัน ราคาผลผลิตแล้วแต่สถานะการตลาด

ปีที่ ๒ ๔,๔๓๕ บาท/ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๙ ตัน ราคาผลผลิตแล้วแต่สถานะการตลาด

ปีที่ ๓ ๔,๔๓๕ บาท/ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๘ ตัน ราคาผลผลิตแล้วแต่สถานะการตลาด

๘.ปาล์มน้ำมัน

พื้นที่ปลูก ประมาณ ๑,๓๐๐ ไร่ ปลูกไร่ละ ๒๒ ต้น

ปริมาณผลผลิตของพืชเศรษฐกิจตำบลบ้านแก่ง ปี ๒๕๖๓/๒๕๖๖

๑.ข้าวนาปี จำนวน ๑๐,๒๕๓ ตัน มูลค่า ๑๐๒,๕๓๐,๐๐๐ บาท

๒.ข้าวนาปรัง จำนวน ๖,๙๐๔ ตัน มูลค่า ๖๙,๐๔๐,๐๐๐ บาท

๓.ถั่วเหลือง จำนวน ๑๔๖ ตัน มูลค่า ๑,๓๘๗,๐๐๐ บาท

๔.ถั่วเขียว จำนวน ๓๕๖ ตัน มูลค่า ๙๑๖,๐๐๐ บาท

๕.ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ๑,๗๖๖.๓ ตัน มูลค่า ๕,๒๙๘,๙๐๐ บาท

๖.อ้อยโรงงาน ๕๕,๙๒๐ ตัน มูลค่า ๒๕,๑๖๔,๐๐๐ บาท

๗.ยางพารา

๘.ปาล์มน้ำมัน

ตารางที่ ๖ แสดงการเลี้ยงสัตว์, ประมง และ ป่าไม้

หมู่	วัว		ควาย		หมู		เป็ด		ไก่		ปลา		ทุ่งหญ้า		ไม้สัก	
	ตัว	ราย	ตัว	ราย	ตัว	ราย	ตัว	ราย	ตัว	ราย	บ่อ	ราย	ไร่	ราย	ไร่	ราย
๑	๖๖	๓	-	-	-	-					๖	๓	๒๔		๑๖	๓
๒	๕๓	๘	-	-	๒๐	๖					๙	๖	-		๑๑	๔
๓	๙๒	๑๘	๒	๒	๘๒๔	๖๔					๗	๓	๒๕		-	-
๔	๓๓	๕	๕	๑	๑๑๔	๒๔					๔	๔	-		-	-
๕	๔๓	๖	๖๗	๑๙	๔๓	๓๘					-	-	-		-	-
๖	๔๗	๖	-	-	๘	๓					-	-	๑๕		-	-
๗	๑๓๔	๑๖	๑	๑	๕๑	๒					-	-	๖๗		-	-
๘	๑๒๖	๑๙	๓๑	๕	๘๐	๑๒					-	-	-		๓๗	๖
๙	๑๐๖	๕	-	-	๒๑	๒					-	-	-		๑๒๕	๒๕
๑๐	๑๔๔	๙	-	-	๑๔๘	๓๐					๒๐	๒๐	๖๐		-	-
๑๑	๒๖	๔	๑๔	๒	๒๑	๔					๒	๒	-		๒๖	๖
๑๒	๖๐	๘	-	-	๒๔	๕					-	-	-		๒๓	๖
๑๓	-	-	-	-	๓๕	๑๒					-	-	-		-	-
รวม	๙๓๐	๑๐๗	๑๒๐	๒๘	๑,๓๘๙	๒๐๒					๕๘	๓๘	๑๙๑		๓๖๕	๕๐

จากตาราง แสดงได้เห็นว่าตำบลบ้านแก่ง มีการเลี้ยงสัตว์เพื่อขายตามลำดับ ได้แก่ หมู วัว ควาย ส่วนการประมง ส่วนมากเกษตรกรต้องการเก็บกักน้ำไว้ใช้ในการเกษตรเสียมากกว่า แต่ก็มีเลี้ยงปลาเพื่อใช้บริโภคเหลือจึงขาย ส่วนการปลูกไม้เศรษฐกิจ ได้แก่ ไม้สัก ในพื้นที่ดอน และดินไม่ค่อยมีความอุดมสมบูรณ์ไม่เหมาะสมกับการปลูกพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ

๔ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๗ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด ๑. จุดรับซื้อผลผลิต ๒. ภัยแล้ง ๓. ราคา	๑. ไม่มีจุดรับซื้อ หรือจุดรับซื้อ มีน้อย ๒. ฝนทิ้งช่วงไม่มีระบบน้ำ ๓. ราคาผลผลิตต่ำ	๑. ตั้งกลุ่มรวมตัวกันเพื่อรวบรวมผลผลิตไปส่งจุดรับซื้อใหญ่ ๒. วางแผนจัดการปลูกพืชตามน้ำต้นทุนหรือใช้เทคโนโลยีระบบน้ำเข้ามาใช้ ๓. ตัดวงจรพ่อค้าคนกลางโดยการรวบรวมผลผลิตแล้วไปจำหน่ายเอง		
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑. ขาดความรู้ทางวิชาการ ๒. ขาดแคลนแรงงาน ๓. เกษตรกรมีอายุมากขึ้น	๑. ทำการเกษตรตามความเคยชิน ๒. ไม่มีแรงงานที่มีความสามารถทำงานให้ ๓. เกษตรกรรุ่นใหม่มีจำนวนน้อย และเกษตรกรมีอายุเพิ่มมากขึ้น	๑. ถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกร แนะนำให้ศึกษาดูงาน ที่แหล่งเรียนรู้ ศพก. ของชุมชน ๒. สร้างงานสร้างอาชีพให้คนในชุมชน ๓. ใช้เทคโนโลยีด้านการเกษตรเข้ามาช่วย		
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑. มาตรฐานรับรอง ๒. ขาดองค์ความรู้.	๑. ผลผลิตหรือสินค้าไม่มีมาตรฐานรับรอง ๒. ไม่มีความรู้ในการแปรรูปสินค้า	๑. ผลักดันกระตุ้นให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของมาตรฐานรับรอง ๒. หาวิทยากรถ่ายทอดความรู้ด้านการแปรรูป		

๕.การจัดทำ TOWS Matrix

การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของตำบลบ้านแก่ง

ตารางที่ ๘ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S) ๑.ทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ ๒.ผู้นำชุมชนเข้มแข็ง ๓.มีความสามัคคี ๔.มีเกษตรกรผู้นำ ๕.ผลผลิตทางการเกษตรมีหลากหลาย ๖.ปลูกไม้ผลเศรษฐกิจได้ ๗.เกษตรกรมีความชำนาญ	จุดอ่อน (W) ๑.พื้นที่กว้างรวมตัวยาก ๒.ที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์เยอะ ๓.มีปัญหาหนี้สิน ๔.ขาดประสบการณ์เกี่ยวกับพืชใหม่ๆ ๕.เกษตรกรมีอายุมากขึ้น ๖.ไม่มีมาตรฐานการผลิต ๗.ขาดแคลนแรงงาน
โอกาส (O) ๑.มีหน่วยงานราชการสนับสนุน ๒.มีกองทุนของหมู่บ้าน ๓.มีจุดรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร ๔.มีแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อการเกษตร ๕.มีคลองชลประทาน ๖.หน่วยงานเอกชนสนับสนุน ๗.ปัจจุบันเข้าถึงข่าวสารความรู้และเทคโนโลยีได้ง่ายขึ้น	กลยุทธ์เชิงรุก (SO) ๑.ส่งเสริมปลูกพืชหลากหลายชนิดเพื่อกระจายความเสี่ยง ๒.ส่งเสริมจัดตั้งกลุ่มเพื่อรวบรวมผลผลิตไปขายต่อไป ๓.ส่งเสริมจัดตั้งกลุ่มเพื่อขอรับความรู้ด้านการผลิตและเข้าถึงแหล่งเงินทุน	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) ๑.ส่งเสริมให้เกษตรกรขอมาตรฐานการผลิต ๒.ใช้เทคโนโลยีเข้ามาทำงานเพื่อลดแรงงาน ๓.ส่งเสริมการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย ๔.รวมกลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ๕.รวมกลุ่มทำอาชีพเสริมเพิ่มรายได้
ภัยคุกคาม (T) ๑.สัญญาณโทรศัพท์ไม่ทั่วถึง ๒.การสัญจรบางหมู่บ้านไม่สะดวก ๓.ราคาผลผลิตตกต่ำ ๔.ภัยธรรมชาติ ๕.พื้นที่อยู่ห่างไกล ๖.ปุ๋ย-เคมีเกษตรราคาแพง	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) ๑.ร่วมกับผู้นำประชาสัมพันธการขึ้นทะเบียนเกษตรกร เพื่อขอรับความช่วยเหลือเมื่อเกิดภัยธรรมชาติ ๒.ลงพื้นที่ประชาสัมพันธข่าวสารผ่านเวทีชุมชน ๓.รวมกลุ่มเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองการซื้อปุ๋ย-เคมีเกษตรต่างๆ	กลยุทธ์เชิงรับ (WT) ๑.ศึกษาหาประสบการณ์ด้วยการเรียนรู้ศึกษาพืชด้วยตนเอง ๒.ปลูกจิตสำนึกให้คนรุ่นใหม่รักถิ่นฐานบ้านเกิด ๓.ส่งเสริมการทำปุ๋ยหมักไว้ใช้เอง

๖. การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.๑ ส่งเสริมปลูกพืชหลากหลายชนิดเพื่อกระจายความเสี่ยง
- ๑.๒ ส่งเสริมจัดตั้งกลุ่มเพื่อรวบรวมผลผลิตไปขายต่อไป
- ๑.๓ ส่งเสริมจัดตั้งกลุ่มเพื่อขอรับความรู้ด้านการผลิตและเข้าถึงแหล่งเงินทุน

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๒.๑ ส่งเสริมให้เกษตรกรขอมาตรฐานการผลิต
- ๒.๒ ใช้เทคโนโลยีเข้ามาทำงานเพื่อลดแรงงาน
- ๒.๓ ส่งเสริมการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย
- ๒.๔ รวมกลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร
- ๒.๕ รวมกลุ่มทำอาชีพเสริมเพิ่มรายได้

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

- ๓.๑ ร่วมกับผู้นำประชาสัมพันธการขึ้นทะเบียนเกษตรกร เพื่อขอรับความช่วยเหลือเมื่อเกิด

ภัย

ธรรมชาติ

- ๓.๒ ลงพื้นที่ประชาสัมพันธข่าวสารผ่านเวทีชุมชน
- ๓.๓ รวมกลุ่มเพื่อเพิ่มอำนาจต่อการร้องการซื้อปุ๋ย-เคมีเกษตรต่างๆ

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

- ๔.๑ ศึกษาหาประสบการณ์ด้วยการเรียนรู้ศึกษาพืชด้วยตนเอง
- ๔.๒ ปลูกจิตสำนึกให้คนรุ่นใหม่รักถิ่นฐานบ้านเกิด
- ๔.๓ ส่งเสริมการทำปุ๋ยหมักไว้ใช้เอง

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

๑.แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า

๑.๑.๑ ข้าว

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. ลดต้นทุนการผลิตข้าว
๒. ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพและผ่านการรับรองมาตรฐาน
๓. เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตข้าว สร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกร

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการผลิตข้าว ให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการตลาด และพัฒนาการแปรรูปสินค้าจากข้าว

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการแปรรูปข้าว

๑.๑.๒ ยางพารา

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. ลดต้นทุนการผลิต
๒. พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตยางพารา
๓. เกษตรกรมีองค์ความรู้ในการผลิตยางพารา ทำให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตยางพารา สร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกร

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตยางพารา

๑.๑.๓ มะม่วง

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. ลดต้นทุนการผลิตมะม่วง
๒. ผลผลิตมะม่วงที่ได้มีคุณภาพ และผ่านการรับรองมาตรฐาน
๓. เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตมะม่วง สร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกร

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตมะม่วง

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการผลิตมะม่วง ให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการตลาด และพัฒนาการแปรรูปสินค้าจากมะม่วง

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการแปรรูปจากมะม่วง

๑.๑.๔ ปาล์มน้ำมัน

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. ลดต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน
๒. ผลผลิตปาล์มมีคุณภาพ และได้ปริมาณสูง
๓. เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน สร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกร

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน

โครงการที่ ๒ โครงการแปลงเรียนรู้ปาล์มน้ำมัน

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการตลาด

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการรวมกลุ่มปาล์มน้ำมันแปลงใหญ่

๑.๑.๕ ทุเรียน

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เกษตรกรประสบความสำเร็จในการปลูกทุเรียน
๒. ผลผลิตทุเรียนที่ได้มีคุณภาพ
๓. เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทุเรียน สร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกร

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตทุเรียน

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการผลิตทุเรียน ให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการตลาด และพัฒนาการแปรรูปสินค้าจากมะม่วง

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการรวมกลุ่มจำหน่ายทุเรียนบ้านแก่ง

๑.๑.๖ กาแฟ

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. ผลผลิตกาแฟคุณภาพ
๒. มีแบรนด์ผลิตภัณฑ์กาแฟแปรรูป เป็นของตัวเอง
๓. เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตกาแฟ สร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกร

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตกาแฟคุณภาพ

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการผลิตมะม่วง ให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการตลาด และพัฒนาการแปรรูปสินค้าจากมะม่วง

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการแปรรูปกาแฟ

๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๑.๒.๑ Young Smart Farmer (YSF)

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรมีความรู้ความสามารถ พึ่งพาตนเองได้ มีการดำเนินกิจการอย่างต่อเนื่องและมีรายได้เพิ่มขึ้น
 ๒. เพื่อให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรได้รับองค์ความรู้ใหม่ๆ และสามารถนำไปกลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง
- กลยุทธ์ที่ ๑ การสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added)
- โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์
 - โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนาการผลิตพืชปลอดภัยโดยระบบโรงเรือน
- กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาเยาวชนภาคเกษตรให้มีความรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่
- โครงการที่ ๑ โครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาและสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่

๑.๒.๒ กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรมีความรู้ความสามารถ พึ่งพาตนเองได้ มีการดำเนินกิจการอย่างต่อเนื่องและมีรายได้เพิ่มขึ้น
 ๒. เพื่อให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรได้รับองค์ความรู้ใหม่ๆ และสามารถนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ
 ๓. เพื่อสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ เข้าสู่ภาคการเกษตร
 ๔. มีแหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหาพร้อมทั้งพัฒนาให้กับชุมชน
- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง
- กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพ
- โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกร
 - โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกร
 - โครงการที่ ๓ โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพ
 - โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านเคหกิจเกษตร
- กลยุทธ์ที่ ๒ การสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added)
- โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนาบรรจุภัณฑ์
 - โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร
 - โครงการที่ ๓ โครงการพัฒนากระบวนการผลิต การแปรรูปที่ปลอดภัย และได้มาตรฐาน

๑.๒.๓ วิสาหกิจชุมชน

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรมีความรู้ความสามารถ พึ่งพาตนเองได้ มีการดำเนินกิจการอย่างต่อเนื่องและมีรายได้เพิ่มขึ้น
 ๒. เพื่อให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรได้รับองค์ความรู้ใหม่ๆ และสามารถนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ
- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง

กลยุทธ์ที่ ๑ การสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added)

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์

กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนาศักยภาพ

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบวิสาหกิจชุมชน

๑.๒.๔ แหล่งเรียนรู้/เกษตรกรต้นแบบ

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถประยุกต์ใช้กับอาชีพเกษตรกรได้อย่างยั่งยืน
๒. มีแหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหาพร้อมทั้งพัฒนาให้กับเกษตรกรได้นำไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเอง
๓. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการประกอบอาชีพ

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน พัฒนาแหล่งเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาศูนย์เรียนรู้ต้นแบบด้านการเกษตรในพื้นที่ เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกรได้นำไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเอง

โครงการที่ ๑ โครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน

โครงการที่ ๒ โครงการศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

โครงการที่ ๓ โครงการศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน

โครงการที่ ๔ โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

(ศพก.) และเครือข่าย

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน พัฒนาศักยภาพเกษตรกรต้นแบบ

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาเกษตรกรต้นแบบ

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาเกษตรกรปราชญ์

๑.๓ พัฒนาพื้นที่ และทรัพยากรการเกษตร

๑.๓.๑ ที่ดิน

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกให้แก่เกษตรกรในการไม่เผาเศษวัสดุเหลือใช้จากการเกษตรในไร่นาและรณรงค์ให้มีการปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงบำรุงดินโดยการรณรงค์ให้เกษตรกรไม่เผา และมีการปลูกพืชปุ๋ยสด

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมปรับปรุงคุณภาพดินให้เหมาะสมกับการปลูกพืชเศรษฐกิจ

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลาย

โครงการที่ ๓ โครงการส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อยทดแทนนาปรัง

กลยุทธ์ที่ ๒

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์

๑.๓.๒ แหล่งน้ำ

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้ในการผลิตสินค้าเกษตรได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

 โครงการที่ ๑ โครงการขุดสระน้ำขนาดเล็ก

 โครงการที่ ๒ โครงการฝายเก็บกักน้ำเพื่อการเกษตร

 โครงการที่ ๓ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ (ปรับปรุงสระเก่า)

 โครงการที่ ๒ โครงการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำบาดาลเพื่อการเกษตร

ภาคผนวก

โครงการส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าว

หลักการและเหตุผล

เกษตรกรตำบลบ้านแก่ง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา และใช้พันธุ์ข้าวที่เก็บไว้เองมาใช้เป็นเมล็ดพันธุ์ ไม่มีการเปลี่ยนเมล็ดพันธุ์ ไม่มีการคัดเมล็ดพันธุ์ด้วยตนเอง และเก็บเกี่ยวด้วยเครื่องเกี่ยวนวด ทำให้ได้เมล็ดพันธุ์ข้าวปน หรือเมล็ดพันธุ์ข้าวไม่ตรงกับลักษณะพันธุ์ ฉะนั้นจึงต้องเปลี่ยนเมล็ดพันธุ์ข้าวใหม่ไม่ตรงกับสายพันธุ์เดิมมากที่สุด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และเพิ่มคุณภาพข้าวให้เกษตรกรตำบลบ้านแก่ง

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ชุมชนมีแหล่งเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี เพียงพอและทั่วถึงสำหรับเพาะปลูก
๒. เพื่อเป็นแหล่งสำรองเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีไว้ใช้เองในชุมชน
๓. เพื่อเป็นศูนย์กลางการพัฒนาข้าวของชุมชน

เป้าหมาย

เกษตรกร ๕๐ ราย พื้นที่ ๕๐ ไร่

พื้นที่ดำเนินการ

เกษตรกรตำบลบ้านแก่งที่ปลูกข้าวนาปี และ อยู่ในพื้นที่มีแหล่งน้ำเพียงพอ การคมนาคมสะดวก

ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนพฤษภาคม – ตุลาคม

วิธีการดำเนินงาน

๑. คัดเลือกเกษตรกรที่มีความสนใจและมีความพร้อมเข้าร่วมโครงการ
๒. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๓. จัดทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวสมาชิกรายละ ๑ ไร่
๔. ติดตามและประเมินผล

งบประมาณ วัสดุ / แผนการใช้เงิน

๑. ค่าจัดทำเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จำนวน ๒ ครั้ง เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท
๒. ค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนปัจจัยการผลิตรายละ ๒,๐๐๐ บาท จำนวน ๕๐ ราย เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
๓. ค่าเครื่องคัดเมล็ดพันธุ์ข้าว ๕๐,๐๐๐ รวมเป็นเงิน ๑๕๔,๐๐๐ บาท

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

๑. ชุมชนมีเมล็ดพันธุ์ดีสำหรับใช้เอง
๒. เกิดศูนย์เรียนรู้ด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบ้านแก่ง / องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก่ง / สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแก่ง

โครงการส่งเสริมการผลิตมะม่วงเพื่อผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP

หลักการและเหตุผล

การผลิตข้าวของเกษตรกรตำบลบ้านแก่ง ในช่วงที่ผ่านมาเกษตรกรไม่เห็นถึงความสำคัญเรื่องการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร เนื่องจากไม่เห็นผลแตกต่างอย่างเป็นรูปธรรม แต่เนื่องจากภาวะการแข่งขันทางการตลาดที่มีสูงขึ้น ในอนาคตคุณภาพของสินค้าจึงต้องวัดกันที่ระดับการรับรองกระบวนการผลิต เพื่อให้เกษตรกรสามารถยกระดับราคาผลผลิตของตนเอง เพื่อความยั่งยืนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาการผลิตข้าวให้มีคุณภาพสูง
๒. ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP)
๓. เพื่อกระจายผลผลิตไปยังตลาดรับซื้อภายนอกชุมชน

เป้าหมาย

เกษตรกร ๕๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

๑. พื้นที่ปลูกมะม่วงตำบลบ้านแก่ง
๒. ไม่เป็นพื้นที่เสี่ยงต่อสารเคมีต้องห้ามและโลหะหนัก
๓. มีแหล่งน้ำเพียงพอ

ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนธันวาคม – เมษายน

วิธีการดำเนินงาน

๑. คัดเลือกเกษตรกรที่มีความสนใจและมีคุณสมบัติตรงตามหลักเกณฑ์เข้าร่วมโครงการ
๒. จัดเวทีถ่ายทอดความรู้
๓. ตรวจประเมินเบื้องต้น
๔. ตรวจรับรองมาตรฐาน
๕. ติดตามและประเมินผล

งบประมาณ วัสดุ / แผนการใช้เงิน

๑. ค่าการจัดทำเวที จำนวน ๒ ครั้ง เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท
๒. ค่าตรวจรับรองมาตรฐาน ๕๐ แปลง เป็นเงิน ๙๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

๑. เกษตรกรมีองค์ความรู้ด้านการผลิตพืชปลอดภัย
๒. พื้นที่ปลูกมะม่วงผ่านการรับรองมาตรฐานมากกว่า ๕๐ ไร่

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบ้านแก่ง / องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก่ง / สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย / กรมวิชาการเกษตร

โครงการส่งเสริมการผลิตทุเรียนตามมาตรฐานGAPพืช มกษ ๙๐๐๑-๒๕๖๔

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันการแข่งขันในตลาดสินค้าเกษตรกรปลูกดกัยมีอัตราการแข่งขันสูงกว่าในอดีต แต่ละผู้ผลิตก็ต่างอ้างถึงความปลอดภัยที่ตนสามารถมอบให้แก่ผู้บริโภคได้มากกว่าผู้ผลิตรายอื่น แต่สิ่งที่สามารถบอกได้ว่าผลผลิตของใครมีคุณภาพ ผ่านการตรวจสอบมาแล้วก็คือ ใบรับรองการผ่านมาตรฐาน ซึ่งในปัจจุบันมาตรฐาน GAP ของไทยเป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ การส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตทุเรียนและได้รับการรับรองตามมาตรฐาน เพื่อให้เกษตรกรสามารถต่อรองทางการค้า ขยายตลาด อันส่งผลให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่าง ยั่งยืน

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการได้รับการรับรองมาตรฐานGAPพืช

เป้าหมาย

- เกษตรกรที่สนใจจำนวน ๓๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

- พื้นที่ตำบลบ้านแก่ง

ระยะเวลาดำเนินงาน

- เดือน มีนาคม - กรกฎาคม

วิธีการดำเนินงาน

๑. คัดเลือกเกษตรกรที่มีความสนใจและมีความพร้อมเข้าร่วมโครงการ
๒. จัดอบรมมาตรฐานGAPพืช มกษ ๙๐๐๑-๒๕๖๔
๓. ตรวจประเมินเบื้องต้น
๔. ตรวจรับรองมาตรฐานโดยหน่วยตรวจของทางราชการ
- ๕.ติดตามและประเมินผล
- ๖.จัดทำแปลงต้นแบบ

งบประมาณ วัสดุ / แผนการใช้เงิน

๑. ค่าการจัดทำเวที จำนวน ๑ ครั้ง เป็นเงิน ๗,๐๐๐ บาท
๒. ค่าตรวจประเมินเบื้องต้น ๓๐ แปลง เป็นเงิน ๗,๐๐๐ บาท
๓. ค่าวัสดุอุปกรณ์จัดทำแปลงต้นแบบ ๑ แปลง เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๓๔,๐๐๐ บาท

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

- เกษตรกรมีความรู้และได้รับการรับรองมาตรฐานGAPพืช มกษ ๙๐๐๑-๒๕๖๔

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบ้านแก่ง / องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก่ง / สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย/ กรมวิชาการเกษตร